

APROBAT:
prin Hotărârea Consiliului
din 11 februarie 2016

Președintele Consiliului
Alessandro Gallina

POLITICI CONTABILE PENTRU ANUL 2016

ÎN CONFORMITATE CU STANDARDELE
INTERNAȚIONALE DE RAPORTARE FINANCIARĂ

Conținut

1	DISPOZIȚII GENERALE	1
1.1	Bazele contabilizării	1
1.2	Principii generale de întocmire a situațiilor financiare	1
1.2.1	Componența situațiilor financiare	2
1.2.2	Prezentarea fidelă	2
1.2.3	Continuitatea activității	2
1.2.4	Contabilitatea de angajamente	2
1.2.5	Consecvența prezentării	3
1.2.6	Recunoașterea elementelor situațiilor financiare	3
1.2.7	Evaluarea elementelor situațiilor financiare	4
1.2.8	Moneda funcțională și moneda de prezentare	4
1.2.9	Responsabilitatea pentru întocmirea situațiilor financiare	4
1.3	Aspecte netratate în manual	5
1.4	Cerințe generale aferente elementelor situațiilor financiare	5
1.4.1	Compensarea elementelor situațiilor financiare	5
1.4.2	Situația fluxurilor de trezorerie	2
1.4.3	Politici contabile, modificări în estimările contabile și erori	3
1.4.4	Evenimente ulterioare perioadei de raportare	6
2	POLITICI CONTABILE AFERENTE ELEMENTELOR SITUAȚIILOR FINANCIARE	8
2.1	Imobilizări corporale	8
2.1.1	Componența imobilizărilor corporale	8
2.1.2	Criterii de recunoaștere și evaluare a imobilizărilor corporale	8
2.1.3	Evaluarea costului	8
2.1.4	Reclasificarea din categoria imobilizărilor corporale în active imobilizate deținute pentru vânzare	9
2.1.5	Cheltuieli ulterioare cu imobilizări corporale	9
2.1.6	Amortizarea imobilizărilor corporale	9
2.1.7	Criterii de derecunoaștere a imobilizărilor corporale	10
2.2	Imobilizări necorporale	10
2.2.1	Criterii generale de recunoaștere și evaluare a imobilizărilor necorporale	10
2.2.2	Amortizarea imobilizărilor necorporale	11
2.2.3	Licențe de soft operațional automatizat și programe informatice	12
2.2.4	Cheltuieli ulterioare	12
2.2.5	Criterii de derecunoaștere a imobilizărilor necorporale	12
2.3	Deprecierea imobilizărilor corporale și necorporale	12
2.3.1	Aplicarea testului de depreciere	12
2.3.2	Calcularea valorii recuperabile	13
2.3.3	Determinarea pierderii din depreciere	14
2.3.4	Reluarea pierderii din depreciere	15
2.4	Investiții imobiliare	15
2.5	Active și datorii financiare	15
2.5.1	Clasificarea activelor și datoriilor financiare	16
2.5.2	Recunoașterea activelor și datoriilor financiare	18
2.5.3	Evaluarea ulterioară a activelor și datoriilor financiare	20
2.5.4	Evaluarea la cost amortizat a activelor și datoriilor financiare	20
2.5.5	Evaluarea la valoarea justă a activelor și datoriilor financiare	21
2.5.6	Contracte de garanție financiară	22
2.5.7	Identificarea și evaluarea deprecierei activelor financiare	22
2.5.8	Derecunoașterea activelor și datoriilor financiare	23

Politici contabile - 2016

2.6	Stocuri de mărfuri și materiale	25
2.7	Leasing	26
2.7.1	Clasificarea contractelor de leasing	26
2.7.2	Leasing financiar-active luate în leasing	27
2.7.3	Leasing financiar-active date în leasing	28
2.7.4	Leasing operațional - active luate în leasing	28
2.7.5	Leasing operațional - active date în leasing	28
2.7.6	Leasing operațional - stimulente	29
2.7.7	Deprecierea	29
2.8	Efectul variației cursului de schimb valutar	29
2.9	Provizioane	30
2.10	Capital social	32
2.10.1	Acțiuni ordinare	32
2.10.2	Acțiuni de trezorerie	32
2.11	Mijloace bănești și echivalentele lor	32
2.11.1	Mijloace bănești datorate de Banca Națională a Moldovei	32
2.11.2	Mijloace bănești plasate în bănci	32
2.12	Impozitul pe profit	32
2.12.1	Impozitul pe profit curent	32
2.12.2	Impozitul pe profit amânat	33
2.13	Beneficiile angajaților	34
2.13.1	Beneficii de serviciu pe termen scurt	34
2.13.2	Planuri determinate de contribuții	35
2.14	Venituri	35
2.14.1	Venituri din dobânzi	35
2.14.2	Onorarii pentru servicii financiare	35
2.14.3	Venituri din dividende	37
2.15	Active și datorii contingente	37
2.16	Părți afiliate	38

1 DISPOZIȚII GENERALE

1.1 Bazele contabilizării

Politicile contabile prezentate în continuare sunt aplicate de BC „Eximbank - Gruppo Veneto Banca” S.A. (în continuare „Banca”) în mod constant, astfel asigurând comparabilitatea informațiilor incluse în situațiile financiare întocmite pentru perioada de gestiune ce se încheie la 31 decembrie 2016.

Perioada de gestiune pentru care se întocmește și prezintă situațiile financiare coincide cu anul calendaristic și cuprinde perioada de la 1 ianuarie până la 31 decembrie.

Politicile contabile ale Băncii sunt elaborate în baza cerințelor Legii contabilității nr.113 din 27 aprilie 2007, aprobată de Parlamentul Republicii Moldova, Standardele Internaționale de Raportare Financiară („IFRS”) emise de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate („IASB”) și Regulamentele și instrucțiunile emise de Banca Națională a Moldovei.

Potrivit cerințelor Legii contabilității, în special:

- art. 4 care prevede că entitatea de interes public ține contabilitatea și întocmește situațiile financiare în conformitate cu IFRS, și
- art. 47 care prevede că entitatea de interes public este obligată să aplice IFRS pentru întocmirea situațiilor financiare începând cu 1 ianuarie 2012.

Banca, fiind entitate de interes public, trebuie să substituie principiile contabile naționale cu principiile internaționale general acceptate.

În prezentul document termenul „IFRS” se referă la Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS), care reprezintă Standarde și Interpretări adoptate de către Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate (IASB). Acestea cuprind:

- Standardele Internaționale de Raportare Financiară;
- Standardele Internaționale de Contabilitate; și
- Interpretările emise de Comitetul pentru Interpretarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (IFRIC) sau de fostul Comitet Permanent pentru Interpretări (SIC).

Acest manual de politici contabile conform IFRS reflectă Standardele și Interpretările în vigoare la 1 ianuarie 2016.

În scopul întocmirii situațiilor financiare IFRS, Banca va aplica Planul de conturi al evidenței contabile în băncile licențiate aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.15 din 26 martie 1997 cu modificările și completările ulterioare.

1.2 Principii generale de întocmire a situațiilor financiare

IFRS conțin principii de bază aferente întocmirii situațiilor financiare. În cazul inexistenței unui Standard sau a unei Interpretări cu privire la o tranzacție specifică, conducerea Băncii va aplica raționamentul profesional în elaborarea și aplicarea politicilor contabile, care ar rezulta în prezentarea unor informații relevante și credibile. La utilizarea raționamentului profesional conducerea Băncii va lua în considerare, în conformitate cu cerințele paragrafului 11 al IAS 8 - Politici contabile, modificări în estimările contabile și erori, cerințele altor Standarde sau Interpretări care tratează aspecte similare și conexe, precum și definițiile, criteriile de recunoaștere și conceptele de evaluare a activelor, datoriilor, veniturilor și cheltuielilor stipulate în Cadrul conceptual privind raportarea financiară (în continuare „Cadrul conceptual”).

1.2.1 Componenta situațiilor financiare

În conformitate cu art. 29 al Legii contabilității Banca întocmește și prezintă situații financiare anuale și semianuale. Atât situațiile financiare anuale cât și cele semianuale sunt întocmite în conformitate cu IFRS.

Situațiile financiare anuale ale Băncii includ:

- o situație a poziției financiare la sfârșitul perioadei;
- o situație a rezultatului global pe perioadă;
- o situație a modificărilor din capitalurile proprii pe perioadă;
- o situație a fluxurilor de trezorerie pe perioadă;
- notele explicative la situațiile financiare.

Banca prezintă situația rezultatului global într-o singură situație.

Notele explicative conțin informații suplimentare față de cele prezentate în situația poziției financiare la sfârșitul perioadei; situația rezultatului global pe perioadă; situația modificărilor din capitalurile proprii pe perioadă și în situația fluxurilor de trezorerie pe perioadă. Notele explicative oferă descrieri narative sau detalieri ale elementelor prezentate în aceste situații și informații privind elementele care nu se califică pentru a fi recunoscute în situațiile financiare.

Suplimentar la situațiile financiare Banca prezintă anual raportul conducerii. Atunci când situațiile financiare sunt prezentate în cadrul raportului anual sau a altui document, acestea sunt clar identificate și marcate distinct de restul informației incluse în acel document.

Situațiile financiare semianuale ale Băncii includ:

- o situație a poziției financiare condensată la sfârșitul perioadei;
- o situație a rezultatului global condensată pe perioadă;
- o situație a modificărilor din capitalurile proprii condensată pe perioadă;
- o situație a fluxurilor de trezorerie condensată pe perioadă;
- notele explicative selectate.

Situațiile financiare semianuale condensate sunt întocmite în conformitate cu IAS 34 Raportarea financiară interimară.

1.2.2 Prezentarea fidelă

Situațiile financiare ale Băncii trebuie să prezinte fidel poziția financiară, performanța financiară și fluxurile de trezorerie ale Băncii. Prezentarea fidelă prevede reprezentarea exactă a efectelor tranzacțiilor și ale altor evenimente și condiții, în conformitate cu definițiile și criteriile de recunoaștere pentru active, datorii, venituri și cheltuieli stabilite în Cadrul conceptual.

1.2.3 Continuitatea activității

Situațiile financiare sunt întocmite pe baza principiului continuității activității, exceptând situațiile în care Conducerea intenționează să lichideze Banca sau să înceteze activitatea, sau nu are o altă alternativă realistă decât să procedeze astfel. Evaluarea capacității Băncii de a-și continua activitatea se efectuează de către Conducerea Băncii la fiecare dată de raportare.

1.2.4 Contabilitatea de angajamente

Situațiile financiare sunt întocmite pe baza contabilității de angajamente, exceptând informațiile privind fluxurile de trezorerie.

În baza contabilității de angajamente, tranzacțiile și evenimentele sunt recunoscute atunci când apar (și nu pe măsura ce numerarul sau echivalentele de numerar sunt încasate sau plătite), sunt înregistrate în evidența contabilă și sunt raportate în situațiile financiare ale perioadelor la care se refera. Cheltuielile sunt recunoscute în contul de profit și pierdere pe baza unei asocieri (corelări) directe între costurile suportate și obținerea unor elemente specifice de venit.

1.2.5 Consecvența prezentării

Banca își va menține modul de prezentare și clasificare a elementelor în situațiile financiare de la o perioadă la alta, cu excepția cazului când:

- a) în urma unei modificări semnificative în natura activității Băncii sau în urma unei analize a situațiilor sale financiare, este evident că ar fi mai potrivită o altă prezentare sau clasificare având în vedere criteriile de selecție și aplicare a politicilor contabile prevăzute de IAS 8 - Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile și erori; sau
- b) un IFRS prevede o modificare a prezentării.

În cazul în care are loc o modificare în modul de prezentare și clasificare a elementelor în situațiile financiare, Banca va reclasifica informația comparativă, mai puțin dacă reclasificarea este impracticabilă, și va prezenta în notele explicative următoarele informații:

- a) natura reclasificării;
- b) valoarea fiecărui element sau clasă de elemente reclasificate;
- c) motivul reclasificării.

Dacă reclasificarea informației comparative este impracticabilă, Banca va prezenta:

- a) motivul pentru care informația nu a fost reclasificată;
- b) natura ajustărilor care ar fi fost necesare dacă informația ar fi fost reclasificată.

În cazul unei modificări în modul de prezentare și clasificare a elementelor în situațiile financiare, Banca va prezenta informații comparative în cadrul situației poziției financiare și în notele aferente pentru cel puțin doi ani. Astfel, situația poziției financiare va include:

- a) soldurile la sfârșitul perioadei curente
- b) soldurile la sfârșitul perioadei anterioare (aceleași cu soldurile de deschidere ale perioadei curente)
- c) soldurile la începutul perioadei anterioare.

1.2.6 Recunoașterea elementelor situațiilor financiare

Recunoașterea reprezintă un proces de includere în situația poziției financiare la sfârșitul perioadei sau în situația rezultatului global a unui element care corespunde definiției unui activ, unei datorii, unui element de capitaluri proprii, unui venit sau unei cheltuieli și care satisface următoarele criterii de recunoaștere:

- este probabil ca beneficii economice viitoare asociate elementului respectiv să intre sau să iasă în/ din Bancă; și
- costul sau valoarea elementului pot fi evaluate în mod credibil.

Elementele situațiilor financiare sunt definite după cum urmează:

- a) Un activ reprezintă o resursă controlată de către Bancă ca rezultat al unor evenimente trecute și de la care se așteaptă să genereze beneficii economice viitoare care să se răsfrângă asupra Băncii;
- b) O datorie reprezintă o obligație curentă a Băncii rezultată din evenimente trecute, a cărei decontare se așteaptă să determine o ieșire de resurse care încorporează beneficii economice din Bancă;

- c) Capitalurile proprii reprezintă interesul rezidual în activele Băncii după deducerea tuturor datoriilor sale.
- d) Veniturile sunt majorări ale beneficiilor economice în cursul perioadei contabile, sub forma unor intrări de active sau a măririi valorii activelor sau diminuării datoriilor, care au drept rezultat creșteri ale capitalurilor proprii, altele decât cele legate de contribuțiile participanților la capitalurile proprii;
- e) Cheltuielile sunt scăderi ale beneficiilor economice pe durata perioadei contabile, sub forma unor ieșiri sau epuizări ale activelor, sau a suportării unor datorii, care rezultă din scăderea capitalului propriu, altele decât cele legate de distribuirea către participanții la capitalul propriu.

1.2.7 Evaluarea elementelor situațiilor financiare

Situațiile financiare sunt întocmite prin aplicarea contabilității de angajamente și prin utilizarea costului istoric sau costului amortizat, cu excepția următoarelor active și datorii care se evaluează la valoarea justă:

- imobilizări corporale contabilizate conform modelului reevaluării;
- active financiare și datorii financiare evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere;
- active financiare disponibile în vederea vânzării;
- instrumente financiare derivate;
- investiții imobiliare contabilizate conform modelului valorii juste.

1.2.8 Moneda funcțională și moneda de prezentare

În ceea ce privește contabilizarea tranzacțiilor în valută, Banca evaluează următoarele:

- care este moneda funcțională, respectiv moneda mediului economic principal în care operează; și
- care este moneda de prezentare, respectiv moneda în care sunt prezentate situațiile financiare.

Pentru evaluarea monedei funcționale Banca are în vedere în analiză cel puțin următorii factori care sunt menționați în cadrul IAS 21 - Efectele variației cursurilor de schimb valutar:

- care este moneda care influențează în principal prețurile de vânzare/ decontare ale bunurilor și serviciilor și moneda țării ale cărei forțe competitive și reglementări determină în principal prețurile de vânzare ale bunurilor (Republica Moldova);
- care este moneda care influențează în principal costurile cu forța de muncă, costurile cu materialele și alte costuri de furnizare/ decontare a bunurilor sau serviciilor;
- care este moneda în care sunt generate fondurile din activitățile de finanțare (de exemplu, emiterea instrumentelor de datorii și de capitaluri proprii);
- care este moneda în care sunt în general exprimate încasările din activitățile de exploatare.

Conducerea Băncii a determinat leul moldovenesc (MLD) ca fiind moneda funcțională și de prezentare a Băncii. Situațiile financiare sunt prezentate în lei moldovenești, rotunjiți până la cea mai apropiată unitate.

1.2.9 Responsabilitatea pentru întocmirea situațiilor financiare

Responsabilitatea pentru întocmirea situațiilor financiare revine Direcției Generale. Situațiile financiare se semnează de către Directorul General și contabilul-șef al Băncii.

1.3 Aspecte netratate în manual

Prezentul manual nu tratează aspecte neaplicabile activităților Băncii, precum:

- Contractele de construcții (IAS 11);
- Tranzacțiile de leaseback (IAS 17);
- Beneficiile post angajare și alte beneficii pe termen lung ale angajaților (IAS 19);
- Moneda funcțională a operațiunilor din străinătate și schimbarea monedei funcționale (IAS 21);
- Contabilizarea și raportarea planurilor de pensii (IAS 26);
- Investiții în filiale, entități asociate și asocieri în participație (IAS 27, IAS 28, IAS 31);
- Raportarea financiară în economiile hiperinflaționiste (IAS 29);
- Rezultatul pe acțiune (IAS 33);
- Imobilizările necorporale cu durata de viață nedeterminată și modelul reevaluării imobilizărilor necorporale (IAS 38);
- Contabilizarea acoperirii riscurilor (*eng. hedge accounting*, IAS 39);
- Agricultură (IAS 41);
- Adoptarea pentru prima dată a Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (IFRS 1);
- Plata pe bază de acțiuni (IFRS 2);
- Combinări de întreprinderi (IFRS 3);
- Contracte de asigurări (IFRS 4);
- Explorarea și evaluarea resurselor minerale (IFRS 6);
- Segmente operaționale (IFRS 8)
- Situații financiare consolidate (IFRS 10)
- Angajamente comune (IFRS 11)
- Prezentarea intereselor existente în alte entități (IFRS 12)

În cazul efectuării unor operațiuni pentru care nu există prevederi exprese în acest manual de politici contabile, Secția contabilitate va efectua înregistrările contabile în conformitate cu principiile IFRS, cu completarea și aprobarea ulterioară a acestor politici contabile aplicate în aceste cazuri, dar nu mai târziu de data întocmirii situațiilor financiare anuale.

1.4 Cerințe generale aferente elementelor situațiilor financiare

1.4.1 Compensarea elementelor situațiilor financiare

Compensarea elementelor fie în situația rezultatului global, fie în situația poziției financiare la sfârșitul perioadei, cu excepția cazului în care reflectă fondul economic al unei tranzacții sau al unui alt eveniment, limitează capacitatea utilizatorilor atât de a înțelege tranzacțiile efectuate și de a evalua viitoarele fluxuri de trezorerie ale Băncii.

Activele și datoriile nu vor fi compensate, cu excepția cazului în care compensarea este cerută sau permisă de un Standard sau o Interpretare.

Veniturile și cheltuielile pot fi compensate numai și numai când:

- un Standard sau o Interpretare permit asemenea compensare, sau
- profiturile și pierderile apar dintr-un grup de tranzacții similare și nu sunt semnificative.

În cazul în care Banca înregistrează câștiguri și pierderi din cedarea activelor imobilizate (inclusiv active investiționale și active de exploatare), acestea sunt prezentate prin deducerea din încasările din cedarea activului sau valorii contabile a activului și a cheltuielilor de vânzare aferente.

De asemenea, cheltuielile aferente unui provizion care este recunoscut în conformitate cu IAS 37 - Provizioane, datorii contingente și active contingente și rambursate în baza unui angajament contractual cu un terț (de exemplu, un contract de garanție cu un furnizor) pot fi compensate cu rambursările aferente.

În plus, Banca prezintă pe bază netă câștigurile și pierderile care apar dintr-un grup de tranzacții similare, spre exemplu câștigurile și pierderile din diferențele de curs valutar sau câștigurile și pierderile din instrumentele financiare deținute în vederea tranzacționării. Totuși, dacă sunt semnificative, Banca prezintă aceste câștiguri și pierderi separat pentru a nu limita înțelegerea utilizatorilor asupra tranzacțiilor efectuate.

Un **activ financiar** și o **datorie financiară** pot fi compensate, iar valoarea netă va fi prezentată în bilanț atunci, și numai atunci când Banca:

- în mod curent are dreptul legal de a compensa valorile recunoscute, și
- intenționează fie să le deconteze pe o bază netă, fie să realizeze activul și să stingă obligația simultan.

La contabilizarea unui transfer al unui activ financiar care nu este de recunoscut, Banca nu va compensa activul transferat și datoria asociată cu acesta.

1.4.2 Situația fluxurilor de trezorerie

Banca întocmește și prezintă în cadrul situațiilor financiare o situație a fluxurilor de trezorerie pentru fiecare perioadă acoperită de situațiile financiare, în cadrul căreia fluxurile de trezorerie sunt clasificate în fluxuri de trezorerie din activități de exploatare, de investiții sau de finanțare.

Fluxurile de trezorerie reprezintă intrările sau ieșirile de numerar și echivalente de numerar. Numerarul cuprinde disponibilul în casă și la bănci și depozitele la vedere.

Echivalentele de numerar reprezintă solduri cu scadența inițială mai mică de trei luni inclusiv solduri nerestricționate cu Banca Națională a Moldovei, bonuri de tezaur, certificate emise de Banca Națională a Moldovei, disponibilități plasate la alte bănci și sume în curs de decontare.

Activitățile de exploatare sunt principalele activități producătoare de venituri ale Băncii, precum și alte activități care nu sunt activități de investiții sau de finanțare.

Activitățile de investiții constau în achiziționarea și cedarea de active imobilizate și de alte investiții care nu sunt incluse în echivalentele de numerar.

Activitățile de finanțare sunt activități care au drept rezultat modificări ale dimensiunii și compoziției capitalurilor proprii și împrumuturilor vărsate ale Băncii.

Banca raportează fluxurile de trezorerie din activități de exploatare folosind metoda indirectă, prin care profitul/pierderea este ajustat(ă) cu:

- efectele tranzacțiilor care nu au natură monetară;
- amânările sau angajamentele de plăți sau încasări în numerar trecute sau viitoare din exploatare; și
- elementele de venituri și cheltuieli asociate cu fluxurile de trezorerie din investiții sau finanțări.

Fluxurile de trezorerie care rezultă din următoarele activități de exploatare, de investiții sau de finanțare pot fi raportate la valoarea netă:

- a) încasările și plățile în numerar efectuate în numele clienților, atunci când fluxurile de trezorerie reflectă activitățile clienților mai degrabă decât activitățile Băncii;
- b) încasările și plățile în numerar pentru elementele cu rulaj rapid, valori mari și scadență scurtă.

În cazul Băncii, următoarele încasări și plăți de numerar sunt raportate pe o bază netă:

- a) acordarea de credite către și rambursarea creditelor de către clientelă;
- b) acceptarea și rambursarea depozitelor interbancare și ale clientelei.

Fluxurile de trezorerie provenite din tranzacțiile efectuate în valută sunt înregistrate în moneda funcțională a Băncii (MDL) prin aplicarea, asupra valorii în valută, a cursului de schimb dintre moneda funcțională și valuta respectivă de la data fluxului de trezorerie.

Tranzacțiile de investiții și de finanțare care nu impun întrebuințarea numerarului sau a echivalentelor de numerar (spre exemplu, achiziția de imobilizări corporale în baza unor contracte de leasing financiar) sunt excluse din situația fluxurilor de trezorerie.

1.4.3 Politici contabile, modificări în estimările contabile și erori

Prevederile acestei secțiuni se aplică de către Bancă pentru:

- selectarea și aplicarea politicilor contabile;
- contabilizarea modificărilor în politicile contabile;
- contabilizarea modificărilor în estimările contabile; și
- corecții ale erorilor perioadelor anterioare.

1.4.3.1 Selectarea și aplicarea politicilor contabile

Când un IFRS se aplică în mod specific unei tranzacții, unui alt eveniment sau unei alte condiții, politica sau politicile contabilă(e) aplicată(e) acelu element sunt determinate prin aplicarea respectivului IFRS.

În absența unui IFRS care se aplică în mod specific unei tranzacții, unui alt eveniment sau unei alte condiții, Conducerea Băncii își va exercita raționamentul profesional pentru elaborarea și aplicarea unei politici contabile care are drept rezultat informații care sunt:

- a) relevante pentru necesitățile utilizatorilor de luare a deciziilor economice; și
- b) credibile, în sensul că situațiile financiare:
 - i) reflectă cu exactitate poziția financiară, performanțele financiare și fluxurile de trezorerie ale Băncii;
 - ii) reflectă fondul economic al tranzacțiilor, al altor evenimente și condiții, și nu doar forma juridică;
 - iii) sunt neutre, adică lipsite de influențe;
 - iv) sunt prudente; și
 - v) sunt complete din toate punctele de vedere semnificative.

În exercitarea raționamentului descris în paragraful precedent, Conducerea Băncii va face referire la, și va lua în considerare, aplicabilitatea următoarelor surse în ordine descrescătoare:

- a) dispozițiile din IFRS-uri care tratează aspecte similare și conexe; și
- b) definițiile, criteriile de recunoaștere și conceptele de evaluare pentru active, datorii, venituri și cheltuieli din Cadrul conceptual.

La exercitarea raționamentului privind selectarea unei politici contabile, Conducerea Băncii poate lua în considerare cele mai recente norme ale altor organisme de reglementare care utilizează un cadru conceptual general similar pentru a elabora standardele de contabilitate (spre exemplu US GAAP), alte documente contabile și practicile acceptate ale domeniului de activitate, în măsura în care acestea nu intră în contradicție cu sursele menționate mai sus.

1.4.3.2 Consecvența aplicării politicilor contabile

Banca va selecta și va aplica politicile sale contabile în mod consecvent pentru tranzacții, alte evenimente și condiții similare, cu excepția cazului în care un Standard prevede sau

permite în mod specific clasificarea elementelor pentru care ar fi adecvate politici contabile diferite.

Daca un Standard prevede sau permite o astfel de clasificare, o politică contabilă adecvată este selectată și aplicată consecvent fiecărei categorii.

1.4.3.3 Modificări ale politicilor contabile

Banca va modifica o politică contabilă doar dacă modificarea:

- este cerută de un Standard sau de o Interpretare, sau
- conduce spre situații financiare care oferă informații credibile și mai relevante cu privire la efectele tranzacțiilor, altor evenimente sau condiții asupra poziției financiare, performanțelor financiare sau fluxurilor de trezorerie ale Băncii.

Modificările de politici contabile se vor efectua numai cu aprobarea structurilor competente ale Băncii-mamă.

Următoarele nu sunt modificări ale politicilor contabile:

- a) aplicarea unei politici contabile pentru tranzacții, alte evenimente sau condiții care diferă, în fond, de cele care au avut loc anterior; și
- b) aplicarea unei noi politici contabile pentru tranzacții, alte evenimente și condiții care nu au avut loc anterior sau care au fost ne semnificative.

Aplicarea unei politici contabile pentru tranzacții sau evenimente ce nu au existat anterior nu se consideră a fi modificare a politicii contabile.

Aplicarea inițială a unei politici de reevaluare a activelor conform cu IAS 16 - Imobilizări corporale constituie o modificare de politică contabilă care este tratată ca o reevaluare mai degrabă în conformitate cu IAS 16, decât în conformitate cu acest capitol.

Adoptarea unui standard sau a unei interpretări și alte modificări voluntare ale politicilor contabile

Dacă o modificare a politicii contabile este cerută de un nou Standard sau Interpretare, modificarea se va contabiliza în conformitate cu prevederile tranzitorii ale noului Standard sau Interpretării. În cazul în care noul Standard sau Interpretare nu include prevederi tranzitorii, atunci modificarea în politica contabilă va fi aplicată retroactiv.

Aplicarea retroactivă

Când o modificare în politica contabilă se aplică retroactiv, Banca va ajusta soldul inițial al fiecărui element component afectat al capitalului propriu pentru cea mai îndepărtată perioadă prezentată, precum și alte valori comparative prezentate pentru fiecare perioadă anterioară, ca și cum noua politică contabilă ar fi fost aplicată întotdeauna.

În cazul aplicării retroactive a unei modificări de politică contabilă, Banca va prezenta informații comparative în cadrul situației poziției financiare și în notele aferente pentru cel puțin doi ani. Astfel, situația poziției financiare va include:

- a) soldurile la sfârșitul perioadei curente;
- b) soldurile la sfârșitul perioadei anterioare (aceleași cu soldurile de deschidere ale perioadei curente);
- c) soldurile la începutul perioadei anterioare.

Limitarea aplicării retroactive

Când sunt imposibil de determinat efectele modificării politicii contabile privind informația comparativă pentru una sau mai multe perioade anterioare, Banca aplică noua politică contabilă activelor și datoriilor ca de la începutul celei mai îndepărtate perioade pentru care aplicarea retroactivă este posibilă, care poate să fie perioada curentă, și efectuează ajustările corespunzătoare soldurilor inițiale ale fiecărui component afectat al capitalului propriu pentru acea perioadă.

Când la începutul perioadei curente, este imposibil de determinat efectul cumulativ al aplicării noilor politici contabile tuturor perioadelor anterioare, Banca ajustează informația comparativă pentru a aplica noile politici contabile prospectiv de la cea mai îndepărtată dată posibilă.

1.4.3.4 Modificări în estimările contabile

Efectul modificării unei estimări contabile se recunoaște prospectiv prin includerea ei în profitul sau pierderea:

- perioadei în care are loc modificarea, dacă acesta afectează doar perioada respectivă, sau
- perioadei în care are loc modificarea și a perioadelor viitoare, dacă modificarea are efect și asupra acestora.

Totodată, dacă o modificare în estimările contabile conduce spre modificări ale activelor și datoriilor, sau a elementelor din capitalul propriu, aceasta se va recunoaște prin ajustarea elementelor conexe de active, datorii și capital propriu în perioada modificării.

Modificările de estimări contabile cu efect semnificativ asupra situațiilor financiare se vor efectua numai cu aprobarea structurilor competente ale Băncii-mamă.

1.4.3.5 Corectarea erorilor

Banca corectează retroactiv erorile semnificative ale perioadei anterioare în primul set de situații financiare după descoperirea acestora prin:

- ajustarea valorilor comparative pentru perioadele anterioare în care a apărut eroarea, sau
- dacă eroarea a apărut înainte de cea mai îndepărtată perioadă anterioară, ajustarea soldurilor inițiale ale activelor, datoriilor și capitalului propriu pentru cea mai îndepărtată perioadă.

În cazul unor astfel de retratări, Banca va prezenta informații comparative în cadrul situației poziției financiare și în notele aferente pentru cel puțin doi ani. Astfel, situația poziției financiare va include:

- a) soldurile la sfârșitul perioadei curente;
- b) soldurile la sfârșitul perioadei anterioare (aceleași cu soldurile de deschidere ale perioadei curente);
- c) soldurile la începutul perioadei anterioare.

Limitări ale retratării retroactive

O eroare a perioadei anterioare este corectată prin retratarea retroactivă, cu excepția cazului când sunt imposibil de determinat fie efectele specifice perioadei, fie efectul cumulativ al erorii.

Când sunt imposibil de determinat efectele erorii privind informația comparativă pentru una sau mai multe perioade anterioare, Banca ajustează soldurile inițiale soldurilor inițiale ale activelor, datoriilor și capitalului propriu pentru cea mai îndepărtată perioadă pentru care ajustarea retroactivă este posibilă.

Când la începutul perioadei curente, este imposibil de determinat efectul cumulat al unei erori asupra tuturor perioadelor anterioare, Banca ajustează informația comparativă pentru a corecta eroarea prospectiv începând cu cea mai îndepărtată dată posibilă.

1.4.4 Evenimente ulterioare perioadei de raportare

Evenimentele ulterioare perioadei de raportare sunt acele evenimente, favorabile sau nefavorabile, care apar între data perioadei de raportare și data la care situațiile financiare sunt autorizate pentru emitere. Pot fi identificate două tipuri de evenimente:

- a) evenimente care furnizează dovada condițiilor existente la data perioadei de raportare (evenimente care conduc la ajustarea situațiilor financiare după data perioadei de raportare); și
- b) evenimente care indică condiții ce au apărut ulterior perioadei de raportare (evenimente care nu conduc la ajustarea situațiilor financiare după perioada de raportare).

Evenimente care conduc la ajustarea situațiilor financiare după data perioadei de raportare

Banca își va ajusta valorile recunoscute în situațiile financiare pentru a reflecta evenimentele care conduc la ajustarea situațiilor financiare după perioada de raportare.

Exemple de evenimente ulterioare perioadei de raportare, care trebuie reflectate în situațiile financiare:

- soluționarea unui litigiu ulterior perioadei de raportare impune ajustarea unui provizion deja recunoscut sau recunoașterea unui nou provizion;
- obținerea unor informații ulterior perioadei de raportare ce indică faptul că un activ era depreciat la sfârșitul perioadei de raportare, spre exemplu falimentul unui client care confirmă existența unei pierderi din activitatea de creditare la data raportării (în acest caz, Banca va avea în vedere ajustarea provizionului individual deja recunoscut pentru clientul respectiv conform metodologiei de depreciere a creditelor sau necesitatea înregistrării unui provizion individual și eliminării debitorului respectiv din evaluarea colectivă);
- determinarea după încheierea perioadei de raportare a costului activelor achiziționate sau a încasărilor rezultate din activele vândute înainte de data de raportare;
- descoperirea de fraude sau erori care arată că situațiile financiare sunt incorecte.

Evenimente care nu conduc la ajustarea situațiilor financiare după perioada de raportare.

Banca nu își va ajusta valorile recunoscute în situațiile sale financiare pentru a reflecta evenimentele care nu conduc la ajustarea situațiilor financiare după perioada de raportare.

Banca va prezenta acest fapt în notele explicative, dacă efectul financiar al unui astfel de eveniment ulterior datei raportării care nu conduce la ajustarea situațiilor financiare nu poate fi estimat.

Exemple de evenimente ulterioare perioadei de raportare, care nu trebuie reflectate în situațiile financiare, dar necesită prezentarea în notele explicative:

- declinul semnificativ al valorii de piață a plasamentelor realizate de Bancă între data raportării și data la care se autorizează publicarea situațiilor;
- declararea dividendelor după încheierea perioadei de raportare;
- anunțarea sau începerea implementării unei restructurări majore;
- angajamente semnificative sau datorii contingente apărute după data de raportare;
- achiziția sau vânzarea unor filiale sau a unor active semnificative efectuate după data de raportare;

- modificări în legislația fiscală specifică activității Băncii, intrate în vigoare sau anunțate după încheierea perioadei de raportare care au un impact semnificativ asupra creanțelor și datoriilor privind impozitul pe profit curent și amânat;
- tranzacții semnificative cu instrumentele de capitaluri proprii ale Băncii după încheierea perioadei de raportare;
- modificări majore ale cursurilor de schimb valutar după data de raportare;
- inițierea unor litigii majore care decurg strict din evenimente care s-au produs după încheierea perioadei de raportare.

Dividende

Dacă Banca declară dividende pentru deținătorii de capitaluri proprii ulterior perioadei de raportare, aceste dividende nu sunt recunoscute ca datorie la finalul perioadei de raportare.

Continuitatea activității

Situațiile financiare ale Băncii nu vor fi întocmite pe baza continuității activității în cazul în care Conducerea determină ulterior perioadei de raportare că intenționează să lichideze Banca sau să își înceteze activitatea, fie că nu are nicio altă variantă realistă decât să procedeze astfel.

2 POLITICI CONTABILE AFERENTE ELEMENTELOR SITUAȚIILOR FINANCIARE

2.1 Imobilizări corporale

2.1.1 Componenta imobilizărilor corporale

În componența imobilizărilor corporale se includ elementele care sunt utilizate mai mult de un an și care sunt deținute pentru prestarea de servicii sau pentru a fi folosite în scopuri administrative: terenurile, clădirile, mijloacele de transport, mobilierul și echipamentul de birou, alte imobilizări corporale.

De asemenea, în calitate de imobilizări corporale servesc activele luate în leasing financiar.

2.1.2 Criterii de recunoaștere și evaluare a imobilizărilor corporale

Costul unei imobilizări corporale este recunoscut în calitate de activ doar dacă activul respectiv va genera beneficii economice și acest cost poate fi evaluat în mod credibil.

Un element al imobilizărilor corporale care este recunoscut ca activ va fi evaluat inițial la costul său.

Costul unei imobilizări corporale este format din:

- a) prețul de achiziție, incluzând taxele vamale și taxele de achiziție nerecuperabile, după deducerea reducerilor comerciale și a rabaturilor;
- b) orice costuri care se pot atribui direct aducerii activului la locația și condiția necesare pentru ca acesta să poată fi utilizat în modul dorit de Conducere (salariile și alte beneficii ale personalului, costul pregătirii locației, costurile de livrare și manipulare inițiale, costurile de instalare și asamblare, costul testării funcționării corecte a activului, onorariile profesionale);
- c) valoarea estimată inițial a costurilor legate de demontarea și de mutarea elementului și restaurarea locului unde va fi mutat, în cazul în care costurile respective reies dintr-o obligație pe care o dobândește Banca la achiziționarea elementului sau ca o consecință a utilizării elementului.

Costul unui activ construit în regie proprie este determinat prin utilizarea aceluiași principii ca pentru un activ achiziționat.

2.1.3 Evaluarea costului

Costul unui element de imobilizări corporale este echivalentul în numerar la data recunoașterii. Dacă plata este amânată dincolo de termenele normale de creditare, diferența dintre prețul în numerar echivalent și plata totală este recunoscută ca dobândă pe perioada de creditare, în afară de cazul în care o astfel de dobândă este recunoscută în valoarea contabilă a elementului conform IAS 23 – Costurile îndatorării.

Unul sau mai multe elemente de imobilizări corporale se pot achiziționa în schimbul unui activ sau al unor active nemonetare, sau al unei combinații de active monetare și nemonetare. Costul unui astfel de element de imobilizări corporale este evaluat la valoarea justă numai dacă:

- a) tranzacția de schimb nu este de natură comercială; sau
- b) nici valoarea justă a activului primit, nici a celui cedat nu se pot evalua credibil.

Dacă elementul primit nu este evaluat la valoarea justă, costul său este evaluat la valoarea contabilă a activului cedat.

Banca determină dacă o tranzacție de schimb este de natură comercială prin analiza măsurii în care viitoarele fluxuri de trezorerie sunt preconizate să se schimbe ca rezultat al tranzacției. O tranzacție de schimb este de natură comercială dacă:

- a) configurația (riscul, temporizarea și valoarea) fluxurilor de trezorerie ale activului primit diferă de configurația fluxurilor de trezorerie ale activului transferat; sau
- b) valoarea specifică pentru Bancă a părții din activitățile Băncii afectate de tranzacționare se modifică, ca rezultat al schimbului; și
- c) diferența din (a) și (b) este semnificativă relativ la valoarea justă a activelor schimbate.

În scopul determinării dacă o tranzacție de schimb este de natură comercială, valoarea specifică pentru Bancă a părții din activitățile Băncii afectate de tranzacție reflectă fluxuri de trezorerie după impozitare.

Dacă Banca poate să determine credibil valoarea justă atât a unui activ primit, cât și a unui activ cedat, atunci valoarea justă a activului cedat este utilizată la evaluarea costului activului primit, dacă valoarea justă a activului primit nu este în mod clar mai evidentă.

Costul unui element de imobilizări corporale deținut de Bancă conform unui contract de leasing este determinat în conformitate cu IAS 17 – Contracte de leasing (a se vedea secțiunea 2.7 Leasing).

În cazurile în care părțile componente ale imobilizărilor corporale au o durată de funcționare utilă diferită, acestea se contabilizează ca elemente (semnificative) separate de imobilizări corporale.

Profitul sau pierderea ce apare ca rezultat a ieșirii unei imobilizări corporale se recunoaște ca sumă netă în componența „altor venituri sau cheltuieli”.

2.1.4 Reclasificarea din categoria imobilizărilor corporale în active imobilizate deținute pentru vânzare

Imobilizările corporale a căror valoare va fi recuperată în principal prin vânzarea acestora și nu prin utilizarea lor continuă sunt reclasificate în categoria „active imobilizate deținute în vederea vânzării”. Reclasificarea are loc numai dacă activele sunt disponibile pentru vânzare imediată în starea prezentă, vânzarea fiind supusă numai unor termene și condiții care sunt obișnuite pentru tranzacțiile cu tipul respectiv de active, și vânzarea este foarte probabilă.

Activele deținute pentru vânzare se evaluează în situațiile financiare la valoarea cea mai mică dintre valoarea contabilă și valoarea justă minus costurile de vânzare.

Atunci când valoarea justă minus costurile de vânzare este mai mică decât valoarea contabilă, valoarea deprecierei este recunoscută în contul de profit sau pierdere. Recunoașterea câștigurilor ulterioare este limitată la pierderile din depreciere recunoscute anterior pentru activul în cauză.

2.1.5 Cheltuieli ulterioare cu imobilizări corporale

Când o parte a unei imobilizări corporale necesită a fi înlocuită cu o alta nouă, costul noii părți este capitalizat dacă Banca așteaptă să obțină beneficii economice viitoare din această parte nouă și costul ei poate fi credibil evaluat. Valoarea părții înlocuite este derecunoscută.

Cheltuielile aferente întreținerii zilnice a imobilizărilor corporale sunt recunoscute în profit sau pierdere.

2.1.6 Amortizarea imobilizărilor corporale

Valoarea depreciabilă a unei imobilizări corporale este reprezentată de costul activului, sau altă valoare care se substituie costului (de exemplu, valoarea reevaluată), minus valoarea reziduală.

Valoarea reziduală este valoarea estimată care ar putea fi obținută la data curentă din cedarea activului, după deducerea costurilor estimate ale vânzării, dacă activul ar avea deja vechimea și starea așteptate la sfârșitul duratei de viață utile.

Durata de viață utilă este perioada pe care activul se așteaptă să fie utilizat de către Bancă.

Amortizarea reprezintă alocarea sistematică a valorii depreciable a unei imobilizări corporale pe durata sa de viață utilă.

Valoarea amortizării imobilizărilor corporale este recunoscută în profit sau pierdere prin aplicarea metodei liniare, în baza duratei de viață utile estimată pentru fiecare element de imobilizare corporală. Activele utilizate în leasing financiar se amortizează pe durata cea mai scurtă dintre durata contractului de leasing și durata de viață utilă. Pentru terenuri nu este calculată amortizarea.

Duratele de viață utilă estimate pentru imobilizările corporale ale Băncii sunt:

- Clădiri: 30-45 de ani
- Modernizări - spații în locațiune: durata locațiunii (3-7 ani)
- Mijloace de transport: 5 ani
- Mobilier și echipament de birou: 5 ani
- Tehnică și echipament de calcul: 5 ani
- Dispozitive electronice fără fir: 2 ani
- Alte imobilizări corporale: 5 ani

Pentru activele achiziționate în decursul perioadei de raportare amortizarea se calculează începând cu data când activul este disponibil pentru folosință. Pentru activele transferate sau vândute în decursul perioadei de raportare, calcularea amortizării încetează la data transferului sau vânzării.

Metoda de amortizare, durata de viață utilă și valoarea reziduală sunt reexamineate la fiecare dată de raportare.

2.1.7 Criterii de derecunoaștere a imobilizărilor corporale

O imobilizare corporală este derecunoscută din situația poziției financiare din momentul ieșirii acesteia (vânzare, casare etc.) sau din momentul când nu se mai așteaptă beneficii economice viitoare din utilizarea sau ieșirea acesteia.

Banca înregistrează în profit sau pierdere câștigul sau pierderea care rezultă din derecunoașterea unui element de imobilizări corporale, determinat(ă) ca fiind diferența dintre încasările nete la cedare, dacă există, și valoarea contabilă a elementului.

2.2 Imobilizări necorporale

2.2.1 Criterii generale de recunoaștere și evaluare a imobilizărilor necorporale

O imobilizare necorporală este un activ nemonetar identificabil, fără substanță fizică.

Un activ este identificabil dacă îndeplinește una din cerințele de mai jos:

- a) este separabil, respectiv poate fi vândut, transferat sau închiriat separat de către Bancă (indiferent de intenția Băncii); sau
- b) decurge din drepturi contractuale sau legale. Caracteristicile necesare unui activ pentru a fi recunoscut în calitate de imobilizare necorporală sunt: acesta trebuie să fie identificabil (conform criteriilor de mai sus), controlat de Bancă, să genereze beneficii economice viitoare și costul său să poată fi evaluat credibil.

În lipsa a cel puțin uneia din cerințele menționate, cheltuielile suportate la achiziția sau generarea internă a activului sunt recunoscute în de profit sau pierdere.

O imobilizare necorporală este evaluată inițial la cost.

Costul unei imobilizări necorporale achiziționate separat este alcătuit din:

- a) prețul său de achiziție, inclusiv impozitele și accizele aferente și nereturnabile, după deducerea rabaturilor comerciale; și
- b) orice cost atribuit direct pregătirii imobilizării necorporale pentru utilizarea prevăzută.

Costul unei imobilizări necorporale generate intern cuprinde cheltuielile suportate în faza de dezvoltare a imobilizării, după ce Banca poate demonstra toate elementele de mai jos:

- a) fezabilitatea tehnică necesară finalizării imobilizării necorporale astfel încât aceasta să fie disponibilă pentru utilizare sau vânzare;
- b) intenția sa de a finaliza imobilizarea necorporală și de a o utiliza sau vinde;
- c) capacitatea sa de a utiliza sau vinde imobilizarea necorporală;
- d) modul în care imobilizarea necorporală va genera beneficii economice viitoare probabile;
- e) disponibilitatea unor resurse tehnice, financiare și de altă natură adecvate pentru finalizarea dezvoltării imobilizării necorporale și pentru utilizarea sau vânzarea acesteia;
- f) capacitatea sa de a evalua în mod credibil cheltuielile atribuibile imobilizării necorporale în cursul dezvoltării sale.

Cheltuielile aferente fazei de cercetare nu sunt recunoscute în valoarea imobilizării necorporale generate intern, ci sunt recunoscute drept cheltuieli atunci când sunt suportate. De asemenea, următoarele costuri sunt recunoscute drept cheltuieli atunci când sunt suportate:

- a) cheltuielile de constituire;
- b) cheltuielile de instruire a personalului;
- c) cheltuielile cu activitățile promoționale și de publicitate;
- d) cheltuielile de relocare sau reorganizare.

După recunoașterea inițială, imobilizările necorporale sunt evaluate de Bancă la cost, minus amortizarea cumulată și pierderile din depreciere cumulate.

2.2.2 Amortizarea imobilizărilor necorporale

Valoarea amortizabilă a unei imobilizări necorporale este reprezentată de costul activului, sau alta valoare care se substituie costului, minus valoarea reziduală.

Valoarea reziduală este valoarea estimată care ar putea fi obținută la data curentă din cedarea activului, după deducerea costurilor estimate ale vânzării, dacă activul ar avea deja vechimea și starea așteptate la sfârșitul duratei de viață utilă.

Durata de viață utilă este perioada pe care activul se așteaptă să fie utilizat de către Bancă.

Amortizarea reprezintă alocarea sistematică a valorii amortizabile a unei imobilizări necorporale pe durata sa de viață utilă.

După recunoașterea inițială, imobilizările necorporale sunt înregistrate la cost, minus valoarea amortizării acumulate și pierderile acumulate din depreciere.

Imobilizările necorporale cu durată de funcționare utilă nedeterminată nu sunt amortizate. Durata de viață utilă a acestor imobilizări necorporale este revizuită la fiecare dată de raportare pentru a stabili dacă evenimentele și circumstanțele continuă să indice imposibilitatea determinării duratei de viață utilă.

Valoarea amortizării imobilizărilor necorporale este recunoscută în profit sau pierdere prin aplicarea metodei liniare. Amortizarea se calculează începând cu data când activul este disponibil pentru utilizare.

Metoda de amortizare, durata de viață utilă și valoarea reziduală sunt reexamine la fiecare dată de raportare.

În prezent, imobilizările necorporale deținute de Bancă reprezintă în principal licențe software și programe informatice achiziționate. Banca nu deține imobilizări necorporale cu durata de viață nedeterminată.

2.2.3 Licențe software și programe informatice

Licențele software utilizate în activitatea operațională sunt capitalizate în baza cheltuielilor suportate pentru achiziționarea și darea în exploatare a programelor informatice corespunzătoare. Aceste cheltuieli sunt amortizate pe baza duratei de funcționare utilă preconizate (1-5 ani).

Cheltuielile pentru întreținerea programelor informatice sunt recunoscute ca și cheltuieli pe măsură ce sunt suportate. Cheltuielile ce se referă direct la elaborarea produselor informatice identificabile și unice, ce se află în proprietatea Băncii și este probabil să genereze beneficii economice viitoare, sunt recunoscute ca imobilizări necorporale. Cheltuielile directe includ remunerarea angajaților responsabili de dezvoltarea softului, serviciile părților terțe, costurile asociate și o parte corespunzătoare a cheltuielilor indirecte.

Licențele aferente programelor informatice bancare sunt capitalizate pe baza costurilor de achiziționare a licenței respective. Aceste costuri sunt amortizate pe baza perioadei de valabilitate a licenței (5-20 de ani).

2.2.4 Cheltuieli ulterioare

Cheltuielile ulterioare aferente imobilizărilor necorporale, sunt capitalizate doar atunci când majorează beneficiile economice viitoare aferente activelor corespunzătoare. Toate celelalte cheltuieli sunt recunoscute în profit și pierdere pe măsură ce sunt suportate.

2.2.5 Criterii de derecunoaștere a imobilizărilor necorporale

O imobilizare necorporală este derecunoscută din momentul ieșirii acesteia (vânzare, casare etc.) sau din momentul când nu se mai așteaptă beneficii economice viitoare din utilizarea sau ieșirea acesteia.

Banca înregistrează în profit sau pierdere câștigul sau pierderea care rezultă din derecunoașterea unui element de imobilizări necorporale, determinat(ă) ca fiind diferența dintre încasările nete la cedare, dacă există, și valoarea contabilă a elementului.

2.3 Deprecierea imobilizărilor corporale și necorporale

2.3.1 Aplicarea testului de depreciere

La fiecare dată de raportare (anual) Banca evaluează existența unor indicatori interni sau externi de depreciere pentru imobilizările corporale și necorporale și estimează valoarea recuperabilă a imobilizărilor pentru care au fost identificați astfel de indicatori.

Chiar dacă nu există niciun indiciu al deprecierei, Banca testează pentru depreciere imobilizările necorporale cu durata de viață utilă nedeterminată sau imobilizările necorporale care nu sunt încă disponibile pentru utilizare, prin compararea valorii contabile cu valoarea recuperabilă.

Testul de depreciere se poate desfășura oricând pe parcursul anului financiar, cu condiția că testarea să se realizeze la aceeași dată în fiecare an. Imobilizările necorporale diferite pot fi testate pentru depreciere în momente diferite. Cu toate acestea, dacă o asemenea imobilizare necorporală a fost inițial recunoscută în timpul perioadei curente, aceasta va fi testată pentru depreciere înainte de încheierea perioadei de raportare.

La evaluarea existenței indiciilor de depreciere a activelor se iau în considerare cel puțin următoarele elemente:

Surse externe de informații

- a) pe parcursul perioadei, valoarea de piață a activului a scăzut semnificativ mai mult decât ar fi fost de așteptat ca rezultat al trecerii timpului sau utilizării;

- b) pe parcursul perioadei au avut loc modificări semnificative, cu efect negativ asupra Băncii, sau astfel de modificări se vor produce în viitorul apropiat asupra mediului tehnologic, comercial, economic sau juridic în care Banca își desfășoară activitatea sau pe piața căreia îi este dedicat activul.
- c) ratele dobânzilor pe piață sau alte rate de piață ale rentabilității investițiilor au crescut în timpul perioadei, fiind probabil ca aceste creșteri să afecteze rata de actualizare utilizată la calculul valorii de utilizare a unui activ și să ducă la scăderea semnificativă a valorii recuperabile a activului.
- d) valoarea contabilă a activelor nete ale entității este superioară capitalizării sale bursiere.

Surse interne de informații

- a) există indicii de uzura fizică sau morală a unui activ;
- b) pe parcursul perioadei au avut loc modificări semnificative, cu efect negativ asupra Băncii, sau astfel de modificări se vor produce în viitorul apropiat, în ceea ce privește gradul sau modul în care activul este utilizat sau se așteaptă să fie utilizat. Astfel de modificări includ situațiile în care un activ devine neproductiv, planurile de restructurare sau de întrerupere a activității căreia îi este dedicat activul, planificarea ieșirii (cedării) activului înainte de data așteptată anterior, precum și reevaluarea duratei de viață utilă a unui activ ca fiind finită, și nu nedeterminată.
- c) raportările interne pun la dispoziție indicii cu privire la faptul că rezultatele economice ale unui activ sunt sau vor fi mai slabe decât cele scontate.

Indiciile de depreciere a activelor puse la dispoziție de raportările interne includ:

- a) fluxurile de trezorerie pentru achiziționarea activului sau necesarul ulterior de numerar pentru exploatarea sau întreținerea activului sunt semnificativ mai mari decât cele prevăzute inițial în buget;
- b) fluxurile de trezorerie nete reale sau profitul, respectiv pierderea din exploatare generat(ă) de activ sunt vizibil inferioare celor prevăzute inițial în buget;
- c) o scădere semnificativă a fluxurilor nete de trezorerie prevăzute în buget sau a profitului din exploatare prevăzut în buget, respectiv o creștere semnificativă a pierderilor prevăzute în buget, generate de activ; sau
- d) pierderi din exploatare sau ieșiri nete de fluxuri de trezorerie aferente activului, atunci când sumele perioadei curente sunt agregate cu sumele viitoare prevăzute în buget.

Dacă există indicii că un activ ar putea fi depreciat, Banca trebuie să estimeze valoarea recuperabilă pentru acel activ sau pentru unitatea generatoare de numerar din care face parte activul.

Unitatea generatoare de numerar reprezintă cel mai mic grup identificabil de active care generează intrări de numerar în mare măsură independente de intrările de numerar generate de alte active sau grupuri de active.

La nivelul Băncii a fost identificată o singură unitate generatoare de numerar, stabilită la nivelul întregii activități bancare.

2.3.2 Calcularea valorii recuperabile

Valoarea recuperabilă reprezintă valoarea cea mai mare dintre valoarea justă a unui activ sau a unei unități generatoare de numerar minus costurile de vânzare și valoarea de utilizare.

Valoarea recuperabilă este determinată la nivelul activului individual, mai puțin atunci când activul nu generează fluxuri de numerar care sunt în mare măsură independente de cele generate de alte active sau grupuri de active. În acest caz, valoarea recuperabilă este determinată pentru unitatea generatoare de numerar din care face parte activul (i.e. pentru întreaga activitate bancară), mai puțin dacă:

- valoarea justă minus costurile de vânzare ale activului este mai mare decât valoarea sa contabilă; sau

- valoarea de utilizare a activului poate fi estimată ca fiind apropiată de valoarea justă minus costurile de vânzare și valoarea justă minus costurile de vânzare poate fi determinată (de exemplu, pentru un activ care este deținut pentru vânzare).

Valoarea justă minus costurile de vânzare

Cea mai bună evidență a valorii juste minus costurile de vânzare a unui activ este prețul de vânzare dintr-un contract ferm de vânzare-cumpărare într-o tranzacție desfășurată în condiții obiective de piață, ajustată cu costurile incrementale direct atribuibile vânzării activului.

Dacă nu există un contract ferm de vânzare-cumpărare dar activul este tranzacționat pe o piață activă, valoarea justă minus costurile de vânzare este preșul de piață al vânzării minus costurile de vânzare.

Dacă nu există un contract ferm de vânzare-cumpărare sau o piață activă pentru un activ, valoarea justă minus costurile de vânzare este determinată pe baza celei mai bune informații disponibile pentru a reflecta valoarea pe care Banca o poate obține, la sfârșitul perioadei de raportare, din vânzarea activului într-o tranzacție desfășurată în condiții obiective de piață între părți aflate în cunoștință de cauză și dispuse să tranzacționeze, după deducerea costurilor de vânzare. În determinarea acestei valori, Banca are în vedere rezultatul tranzacțiilor cu active similare în cadrul aceleiași industrii. Valoarea justă minus costurile de vânzare nu reflectă o vânzare forțată, mai puțin atunci când Conducerea este obligată să vândă imediat.

Valoarea de utilizare

Valoarea de utilizare este valoarea prezentă a fluxurilor de numerar viitoare ce se așteaptă să fie generate de un activ sau de o unitate generatoare de numerar.

La calculul valorii de utilizare a unui activ vor fi avute în vedere următoarele elemente:

- estimarea fluxurilor de trezorerie viitoare pe care Banca se așteaptă să le obțină de la activul respectiv;
- așteptări privind posibilele variații ale valorii sau plasării în timp a acelor fluxuri de trezorerie;
- valoarea-timp a banilor, în funcție de rata actuală a dobânzii la plasamentele fără risc de pe piață;
- prețul suportării incertitudinii inerente activului; și
- alți factori, cum ar fi absența lichidității, pe care participanții pe piață i-ar lua în calcul la estimarea valorii fluxurilor de trezorerie viitoare pe care Banca se așteaptă să le obțină de la activul respectiv.

Estimarea valorii de utilizare a unui activ presupune următorii pași:

- a) estimarea ieșirilor și intrărilor de fluxuri de trezorerie ce pot fi obținute din utilizarea continuă a activului și din cedarea acestuia ulterioară;
- b) actualizarea fluxurilor de trezorerie prin aplicarea ratei de actualizare corespunzătoare.

2.3.3 Determinarea pierderii din depreciere

O pierdere din depreciere este recunoscută pentru un activ individual dacă și numai dacă valoarea recuperabilă a activului este mai mică decât valoarea sa contabilă.

O pierdere din depreciere este recunoscută pentru o unitate generatoare de numerar dacă și numai dacă valoarea recuperabilă a unității este mai mică decât valoarea contabilă a unității.

Pierdere din depreciere este alocată pentru a reduce valoarea contabilă a activelor din unitate în următoarea ordine:

- în primul rând, pentru a reduce valoarea contabilă a oricărui fond comercial alocat unității generatoare de numerar; și
- apoi, oricăror alte active ale unității în mod proporțional, pe baza ponderii valorii contabile a fiecărui activ din unitate.

La alocarea pierderii din depreciere, Banca nu va reduce valoarea contabilă a activului sub cea mai mare dintre:

- valoarea justă minus costurile de vânzare (dacă poate fi determinată);
- valoarea de utilizare (dacă poate fi determinată); și
- zero.

Valoarea pierderii din depreciere care ar fi fost alocată activului va fi alocată pro rata celorlalte active din cadrul unității.

Pierderea din depreciere este recunoscută imediat în profit sau pierdere, mai puțin atunci când activul este evaluat la valoare reevaluată. În acest caz, pierderea din depreciere va fi tratată ca o reducere a reevaluării conform IAS 16 – Imobilizări corporale.

După recunoașterea unei pierderi din depreciere, amortizarea calculată pentru activul respectiv va fi ajustată în perioadele viitoare pentru a reflecta valoarea contabilă revizuită a activului.

2.3.4 Reluarea pierderii din depreciere

Banca evaluează la fiecare dată de raportare dacă există indicii că o pierdere din depreciere recunoscută în perioadele anterioare pentru un activ (altul decât fondul comercial) nu mai există sau s-a diminuat. Dacă există astfel de indicii, Banca va estima valoarea recuperabilă a activului.

O pierdere din depreciere aferentă unui fond comercial nu este reluată. În ceea ce privește alte active, pierderile din depreciere sunt reluate în cazul în care au fost modificate estimările utilizate pentru determinarea valorii recuperabile.

O pierdere din depreciere este reluată doar în măsura în care valoarea contabilă majorată a activului nu depășește valoarea contabilă care ar fi fost stabilită (mai puțin amortizarea cumulată) în cazul în care nu ar fi fost recunoscută nicio pierdere din depreciere pentru activul respectiv.

Reluarea pierderii din depreciere va fi recunoscută imediat în profit sau pierdere, mai puțin dacă activul este evaluat la valoarea reevaluată. În acest caz, reluarea pierderii din depreciere va fi tratată ca o creștere a reevaluării conform IAS 16 – Imobilizări corporale.

2.4 Investiții imobiliare

În scopul activității curente a Băncii investițiile imobiliare reprezintă proprietăți imobiliare (terenuri sau clădiri/ părți ale unor clădiri sau ambele) care sunt deținute în principal pentru obținerea de venituri din chirii sau pentru creșterea valorii capitalului, și nu pentru a fi utilizate în prestarea de servicii, în scopuri administrative sau pentru a fi vândute pe parcursul desfășurării normale a activității.

Investițiile imobiliare sunt recunoscute inițial la cost. Costurile de tranzacționare sunt incluse în evaluarea inițială.

Pentru evaluarea ulterioară a investițiilor imobiliare banca aplică modelul costului. Acest model de evaluare este aplicat consecvent pentru toate investițiile imobiliare.

2.5 Active și datorii financiare

Un activ financiar este reprezentat de orice activ care reprezintă:

- numerar;

- un instrument de capitaluri proprii al unei alte entități;
- un drept contractual de a primi numerar/ un alt activ financiar de la o altă entitate sau de a de a schimba active financiare sau datorii financiare cu altă entitate în condiții care sunt potențial favorabile Băncii.

Pentru Bancă o datorie financiară este reprezentată de orice datorie care reprezintă o obligație contractuală de a livra numerar sau alt activ financiar unei alte entități sau de a schimba active financiare sau datorii financiare cu altă entitate în condiții care sunt potențial nefavorabile entității.

Un instrument de capitaluri proprii este reprezentat de orice contract care certifică existența unui interes rezidual în activele Băncii după deducerea tuturor datoriilor acesteia.

2.5.1 Clasificarea activelor și datoriilor financiare

În scopul evaluării ulterioare, activele și datoriile financiare sunt clasificate în următoarele categorii:

- a) active și datorii financiare evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere;
- b) investiții păstrate până la scadență;
- c) credite și creanțe;
- d) active financiare disponibile pentru vânzare;
- e) alte datorii financiare.

Clasificarea este determinată de Conducerea Băncii la recunoașterea inițială.

2.5.1.1 Active și datorii evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere

Un activ sau datorie financiară evaluat(ă) la valoarea justă prin profit sau pierdere reprezintă un activ financiar sau o datorie financiară care întrunește oricare dintre următoarele condiții:

- *este clasificat(ă) drept deținut(ă) în vederea tranzacționării* - un activ financiar sau o datorie financiară este clasificat(ă) drept deținut(ă) în vederea tranzacționării dacă este:
 - a) dobândit(ă) sau suportat(ă) în principal în scopul vânzării sau răscumpărării în viitorul apropiat;
 - b) parte a unui portofoliu de instrumente financiare identificate gestionate împreună și pentru care urmărește obținerea unui profit pe termen scurt; sau
 - c) un instrument derivat (cu excepția unui instrument derivat care este un contract de garanție financiară sau un instrument desemnat și eficient de acoperire a riscurilor);
- *la recunoașterea inițială este desemnat(ă) de către Bancă drept evaluat(ă) la valoarea justă prin profit sau pierdere*

Banca poate utiliza această desemnare numai atunci când prin această clasificare rezultă mai multe informații prin care se:

- a) elimină sau reduce în mod semnificativ o inconsecvență de evaluare sau recunoaștere (uneori numită „neconcordanță contabilă”) care ar rezulta altfel din evaluarea activelor sau datoriilor sau din recunoașterea câștigurilor și pierderilor din acestea pe baze diferite; fie
- b) un grup de active financiare, datorii financiare sau ambele sunt gestionate împreună, performanța acestora fiind evaluată la valoarea justă, în conformitate cu o gestionare documentată a riscului sau cu strategia de investiții a Băncii.

Investițiile în instrumentele de capitaluri proprii care nu au un preț cotat de piață pe o piață activă și a căror valoare justă nu poate fi evaluată în mod credibil nu pot fi desemnate la valoarea justă prin profit sau pierdere.

2.5.1.2 Credite și creanțe

Creditele și creanțele reprezintă activele financiare nederivate cu plăți fixe sau determinabile care nu sunt cotate pe o piață activă, altele decât:

- cele pe care Banca intenționează să le vândă imediat sau în scurt timp și sunt clasificate drept deținute în vederea tranzacționării, și cele pe care Banca, la recunoașterea inițială, le desemnează la valoarea justă prin profit sau pierdere;
- cele pe care Banca, la recunoașterea inițială, le desemnează drept disponibile în vederea vânzării; sau
- cele pentru care deținătorul s-ar putea să nu recupereze în mod substanțial toată investiția inițială, din altă cauză decât deprecierea creditului și care trebuie clasificate drept disponibile în vederea vânzării.

O participație dobândită de Bancă într-un grup de active care nu sunt credite sau creanțe (de exemplu, o participație într-un fond mutual sau într-un fond similar) nu reprezintă un credit sau o creanță.

În prezent, în această categorie sunt clasificate conturile curente și depozitele la alte bănci (inclusiv la Banca Națională a Moldovei), creditele acordate clienței și alte creanțe comerciale.

Creditele și creanțele sunt recunoscute inițial la valoarea justă plus costurile de tranzacționare și ulterior sunt evaluate la cost amortizat utilizând metoda ratei efective a dobânzii.

2.5.1.3 Investiții păstrate până la scadență

Investițiile păstrate până la scadență reprezintă active financiare nederivate cu plăți fixe sau determinabile și cu o scadență fixă pe care o Banca are intenția pozitivă și capacitatea de a le păstra până la scadență, altele decât:

- cele pe care, la recunoașterea inițială, Banca le-a desemnat la valoarea justă prin profit sau pierdere;
- cele pe care Banca le-a desemnat drept disponibile în vederea vânzării; și
- cele care corespund definiției creditelor și creanțelor.

Banca nu va clasifica niciun activ financiar drept „păstrat până la scadență” dacă a vândut sau a reclasificat, în anul financiar curent sau în ultimii doi ani financiari precedenți, mai mult decât o valoare ne semnificativă din investițiile păstrate până la scadență, altele decât vânzările sau reclasificările care:

- sunt atât de aproape de scadență sau de data anticipată de răscumpărare a activelor financiare (de exemplu, la mai puțin de trei luni înainte de data scadenței), încât modificările ratei de pe piață a dobânzii nu au un efect semnificativ asupra valorii juste a activelor financiare;
- au loc după ce Banca a colectat cea mai mare parte din valoarea inițială a activului financiar prin plăți programate sau plăți anticipate; sau
- se pot atribui unui eveniment izolat care iese din sfera de control a Băncii, nu se repetă și nu ar fi putut fi anticipat în mod rezonabil de către aceasta.

În prezent, Banca nu are clasificate active financiare în categoria investițiilor păstrate până la scadență.

2.5.1.4 Activele financiare disponibile pentru vânzare

Activele financiare disponibile pentru vânzare reprezintă acele active financiare nederivate care sunt desemnate drept disponibile pentru vânzare sau care nu sunt clasificate drept:

- credite și creanțe,
- investiții păstrate până la scadență, sau
- active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere.

În prezent, în această categorie sunt clasificate investițiile în titluri de stat emise de Ministerul Finanțelor din Republica Moldova și investițiile în certificate emise de Banca Națională a Moldovei, precum și investițiile în instrumente de capitaluri proprii ale altor entități.

2.5.2 Recunoașterea activelor și datoriilor financiare

Banca recunoaște un activ financiar sau o datorie financiară în situația poziției financiare atunci și numai atunci când Banca devine parte a prevederilor contractuale ale instrumentului.

Activele și datoriile financiare sunt recunoscute inițial la valoarea justă, plus, în cazul activelor și datoriilor financiare care nu fac parte din categoria la valoare justă prin profit sau pierdere, costurile de tranzacționare direct atribuibile achiziției sau emiterii activului financiar sau datoriei financiare. .

Banca recunoaște inițial creditele și creanțele și datoriile financiare evaluate la cost amortizat la data la care sunt generate. Toate celelalte active și datorii financiare (inclusiv activele și datoriile desemnate la valoarea justă prin profit sau pierdere) sunt recunoscute inițial la data tranzacționării, când Banca devine parte a prevederilor contractuale ale instrumentului.

2.5.2.1 Reclasificarea activelor și datoriilor financiare

În tabelul de mai jos sunt sumarizate reclasificările posibile aferente activelor și datoriilor financiare:

<i>Din categoria</i> <i>În categoria</i>	Activ/ datorie financiar(ă) evaluat(ă) la valoarea justă prin profit sau pierdere	Active financiare disponibile pentru vânzare	Investiții păstrate până la scadență	Credite și creanțe
Activ/ datorie financiar(ă) evaluat(ă) la valoarea justă prin profit sau pierdere (instrumente financiare nederivate deținute în vederea tranzacționării)	N/A	P	P	P
Activ/ datorie financiar(ă) evaluat(ă) la valoarea justă prin profit sau pierdere	N/A	X	X	X

(derivative sau desemnate)				
Active financiare disponibile pentru vânzare	X	N/A	P	P
Investiții păstrate până la scadență	X	N	N/A	X
Credite și creanțe	X	P	X	N/A
P – reclasificarea este permisă în anumite circumstanțe N – reclasificarea este necesară în anumite circumstanțe X – reclasificarea nu este permisă				

Următoarele reguli se aplică în ceea ce privește reclasificarea activelor și datorilor financiare:

- Banca nu va reclassifica un instrument financiar derivat în afara categoriei de instrumente evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere cât timp este deținut sau emis;
- Banca nu va clasifica nici un instrument financiar în afara categoriei de instrumente evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere dacă la recunoașterea inițială a fost desemnat de aceasta ca fiind la valoarea justă prin profit sau pierdere;
- Banca poate, dacă un activ financiar nu mai este deținut în scopul vânzării sau al recumpărării în viitorul apropiat (chiar dacă activul financiar a fost dobândit sau generat în principal în scopul vânzării sau al recumpărării lui în viitorul apropiat), să reclassifice respectivul instrument financiar în afara categoriei de instrumente evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:
 - dacă activul financiar ar fi corespuns definiției creditelor sau creanțelor (în cazul în care nu s-ar fi cerut clasificarea lui drept deținut în vederea tranzacționării la recunoașterea inițială), reclasificarea activului în afara categoriei de instrumente evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere este posibilă dacă Banca are intenția și capacitatea de a păstra activul financiar în viitorul apropiat sau până la scadență;
 - pentru alte active, reclasificarea este posibilă numai în situații rare;
- Banca nu va reclassifica un instrument financiar în categoria de instrumente evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere după recunoașterea inițială;
- un activ financiar clasificat drept disponibil pentru vânzare care ar fi corespuns definiției creditelor și creanțelor (dacă nu ar fi fost desemnat drept disponibil pentru vânzare) poate fi reclassificat din categoria disponibil în pentru vânzare în categoria credite și creanțe dacă Banca are intenția și capacitatea de a păstra activul financiar în viitorul apropiat sau până la scadență;
- dacă, în urma modificării intenției sau capacității Băncii, nu mai este potrivită clasificarea unei investiții drept păstrată până la scadență, ea este reclassificată drept disponibilă în vederea vânzării și va fi reevaluată la valoarea justă;
- la vânzarea sau reclasificarea unei valori mai mult decât ne semnificative a investițiilor păstrate până la scadență, orice investiții păstrate până la scadență rămase sunt reclassificate drept disponibile pentru vânzare.

2.5.3 Evaluarea ulterioară a activelor și datoriilor financiare

După recunoașterea inițială, Banca evaluează activele financiare, inclusiv instrumentele derivate ce constituie active, la valoarea lor justă, fără a deduce costurile de tranzacționare ce ar putea să apară la vânzarea sau cedarea activelor, excepție făcând următoarele categorii de active financiare:

- a) creditele și creanțele, care sunt evaluate la cost amortizat utilizând metoda dobânzii efective;
- b) investițiile păstrate până la scadență, care sunt evaluate la cost amortizat utilizând metoda dobânzii efective; și
- c) investițiile în instrumentele de capitaluri proprii care nu au un preț cotate pe o piață activă și a căror valoare justă nu poate fi evaluată credibil, și instrumentele derivate care sunt legate de, și care sunt decontate prin, livrarea unor asemenea instrumente de capitaluri proprii necotate, care vor fi evaluate la cost.

După recunoașterea inițială, Banca va evalua la cost amortizat, utilizând metoda dobânzii efective, toate datoriile financiare, cu excepția:

- a) datoriilor financiare evaluate la valoare justă prin profit sau pierdere;
- b) datoriilor financiare care apar atunci când un transfer al unui activ financiar nu se califică pentru a fi derecunoscut sau este contabilizat utilizând abordarea implicării continue;
- c) contractelor de garanție financiară (a se vedea secțiunea **2.5.6**).

2.5.4 Evaluarea la cost amortizat a activelor și datoriilor financiare

Banca evaluează creditele și creanțele (conturile curente și depozitele la alte bănci, inclusiv la Banca Națională a Moldovei, creditele acordate clienților și alte creanțe comerciale) și datoriile financiare (depozitele și conturile curente ale altor bănci și ale clienților nebanca, împrumuturile contractate și alte datorii comerciale) la cost amortizat.

Costul amortizat al unui activ sau obligații financiare reprezintă valoarea la care este evaluat activul sau datoria financiară la recunoașterea inițială, minus rambursările principalului, plus sau minus amortizarea acumulată determinată prin metoda dobânzii efective a oricărei diferențe dintre valoarea inițială recunoscută și valoarea la scadență, minus orice reduceri pentru depreciere sau necolectibilitate.

Metoda dobânzii efective este o metodă de calcul al costului amortizat al unui activ financiar sau al unei datorii financiare (sau al unui grup de active financiare sau datorii financiare) și de alocare a veniturilor din dobânzi sau a cheltuielilor cu dobânzile în perioada relevantă.

Rata dobânzii efective reprezintă rata care actualizează exact fluxurile viitoare preconizate ale plăților sau sumelor primite în numerar pe durata de viață așteptată a instrumentului financiar sau, acolo unde este cazul, pe o durată mai scurtă, la valoarea contabilă netă a activului financiar sau a datoriei financiare.

La calcularea ratei dobânzii efective, Banca estimează fluxurile de trezorerie luând în considerare toate condițiile contractuale ale instrumentului financiar (spre exemplu, plata în avans, opțiunile de răscumpărare și alte opțiuni similare), dar fără a lua în calcul pierderile viitoare din creditare. Calculul include toate comisioanele și punctele plătite sau încasate de părțile participante la contract care fac parte integrantă din rata dobânzii efective, costurile de tranzacție și toate celelalte prime și reduceri.

Conducerea Băncii consideră că nu este posibilă estimarea credibilă a fluxurilor de trezorerie sau a duratelor de viață preconizate ale instrumentelor financiare și, prin urmare utilizează fluxurile de trezorerie contractuale pe întreaga durată contractuală a instrumentelor financiare pentru calculul dobânzii efective și a costului amortizat.

În cadrul procesului de estimare a necesarului de provizioane pentru deprecierea creditelor neperformante, Banca determină valoarea recuperabilă a creditelor în conformitate cu normele de grup emise de banca mamă în acest sens. Dacă se determină că nu există nici o dovadă obiectivă de depreciere pentru un activ financiar evaluat individual, banca include

activul într-un grup de active financiare care au caracteristici similare ale riscului de credit și le evaluează pentru depreciere colectiv.

2.5.5 Evaluarea la valoarea justă a activelor și datoriilor financiare

Banca evaluează investițiile în titluri de stat și certificate emise de Banca Națională a Moldovei la valoare justă.

Valoarea justă este valoarea la care poate fi tranzacționat un activ sau decontată o datorie, între părți interesate și în cunoștință de cauză, în cadrul unei tranzacții desfășurate în condiții obiective.

Determinarea valorilor juste ale activelor și datoriilor financiare cotate pe piețe active se bazează pe prețurile cotate pe piață.

Un instrument financiar este considerat cotate pe o piață activă dacă prețurile cotate sunt disponibile imediat și regulat de la o bursă, un dealer, un broker, o asociație a industriei respective, un serviciu de stabilire a prețurilor sau o agenție de reglementare, și dacă acele prețuri reprezintă tranzacții desfășurate în condiții obiective care se produc în mod real și regulat pe piață.

Prețul de piață cotate corespunzător pentru un activ deținut sau o datorie care va fi emisă este de obicei prețul oferit (*eng. bid price*), iar pentru un activ care urmează a fi dobândit sau pentru o datorie deținută, prețul cerut (*eng. asking price*).

Atunci când nu sunt disponibile prețurile oferite și cerute, prețul celei mai recente tranzacții oferă dovada valorii juste actuale atâta timp cât nu au existat modificări semnificative în circumstanțele economice de la momentul tranzacției. Dacă s-au modificat condițiile de la momentul tranzacției (de exemplu, o modificare a ratei dobânzii fără risc în urma celei mai recente cotate de preț pentru o obligațiune corporativă), valoarea justă reflectă modificarea condițiilor cu referire la prețurile sau la ratele actuale pentru instrumente financiare similare, după caz. În mod asemănător, dacă Banca poate demonstra că ultimul preț al tranzacției nu este valoarea justă (de exemplu, pentru că a reflectat valoarea pe care o entitate ar primi-o sau ar plăti-o într-o tranzacție forțată, lichidare involuntară sau vânzare forțată), acel preț este ajustat.

Dacă o rată (și nu un preț) este cotate pe o piață activă, Banca utilizează acea rată cotate pe piață ca informație pentru o tehnică de evaluare pentru a determina valoarea justă. Dacă rata cotate pe piață nu include riscul de credit sau alți factori pe care participanții pe piață i-ar include în evaluarea instrumentului, Banca ajustează ținând cont de toți acești factori.

Dacă piața pentru un instrument financiar nu este activă, Banca stabilește valoarea justă utilizând o tehnică de evaluare. Tehnicile de evaluare includ utilizarea informațiilor din tranzacții recente desfășurate în condiții obiective de piață, între părți interesate și în cunoștință de cauză, dacă acestea sunt disponibile, valoarea justă actuală a unui alt instrument care este foarte similar, analiza fluxurilor de trezorerie actualizate și modelele de evaluare a opțiunilor. Dacă există o tehnică de evaluare utilizată în mod obișnuit de participanții de pe piață pentru stabilirea prețului unui instrument și dacă s-a demonstrat că acea tehnică oferă estimări credibile ale prețurilor obținute în tranzacțiile reale de pe piață, Banca utilizează respectiva tehnică.

În cazul în care este utilizată tehnica fluxurilor de trezorerie actualizate, fluxurile de trezorerie preconizate viitoare se bazează pe cele mai bune evaluări ale Conducerii și rata de actualizare reprezintă rata de piață la data raportării contabil pentru un instrument cu termeni și condiții similare.

Valoarea justă a investițiilor în instrumente de capitaluri proprii care nu au un preț cotate pe o piață activă poate fi evaluată în mod credibil dacă a) variația în gama estimărilor fiabile ale valorii juste nu este semnificativă pentru acel instrument sau b) probabilitățile diverselor estimări din acea gamă pot fi evaluate fiabil și utilizate în estimarea valorii juste. Dacă gama de estimări rezonabile ale valorii juste este semnificativă iar probabilitatea diferitelor estimări nu poate fi evaluată în mod credibil, Băncii nu i se permite să evalueze instrumentul la valoarea justă.

Investițiile în instrumente de capitaluri proprii ale unor entități necotate pe o piață activă clasificate de Bancă în categoria disponibile pentru vânzare sunt evaluate la cost întrucât Conducerea Băncii consideră că valoarea lor justă nu poate fi evaluată în mod credibil.

Câștigurile sau pierderile rezultate din evaluarea la valoare justă a activelor sau datoriilor financiare sunt recunoscute după cum urmează:

- a) Un câștig sau o pierdere din evaluarea la valoare justă a unui activ financiar sau a unei datorii financiare clasificat(ă) ca evaluat(ă) la valoare justă prin profit sau pierdere este recunoscut(ă) în profit sau pierdere;
- b) Un câștig sau o pierdere din evaluarea la valoare justă a unui activ financiar sau a unei datorii financiare clasificat(ă) ca disponibil(ă) pentru vânzare este recunoscut(ă) în alte elemente ale rezultatului global (în cadrul elementului „rezerve din reevaluarea activelor disponibile pentru vânzare”), cu excepția pierderilor din depreciere (a se vedea secțiunea 2.5.7) și a diferențelor de curs valutar (a se vedea secțiunea 2.8), până la derecunoașterea activului. La acel moment, câștigul sau pierderea cumulat(ă) recunoscut(ă) anterior în alte elemente ale rezultatului global este reclasificat(ă) din capitaluri proprii în profit sau pierdere ca o ajustare de reclasificare. Totuși, venitul din dobândă aferent instrumentelor de îndatorare clasificate ca disponibile pentru vânzare determinat prin metoda dobânzii efective este recunoscut în profit sau pierdere. Dividendele aferente instrumentelor de capitaluri proprii clasificate ca disponibile pentru vânzare sunt recunoscute în profit sau pierdere când este stabilit dreptul Băncii de a le încasa (i.e. la aprobarea lor de către acționari/ asociați).

Principiile și regulile de evaluare la valoare justă aplicabile instrumentelor financiare deținute de Bancă (i.e. atât pentru evaluarea instrumentelor financiare măsurate la valoare justă, cât și în scopul prezentării valorii juste aferente instrumentelor măsurate la cost amortizat) sunt în conformitate cu *Metodologia de calcul a valorii juste elaborată de Bancă*.

2.5.6 Contracte de garanție financiară

Un contract de garanție financiară este un contract în baza căruia Banca are obligația de a efectua plăți specificate pentru a compensa beneficiarul garanției pentru o pierdere pe care acesta o suportă ca urmare a faptului că un debitor specificat nu efectuează o plată la scadența acesteia în conformitate cu termenii inițiali sau modificați ai unui instrument de îndatorare.

La momentul inițial, Banca recunoaște o datorie financiară evaluată la valoare justă. Dacă garanția financiară este emisă într-o tranzacție desfășurată în condiții obiective cu o parte neafiliată, valoarea sa justă la momentul inițial este cel mai probabil egală cu prima plătită, mai puțin dacă există dovezi care să contrazică acest lucru.

După recunoașterea inițială, Banca evaluează un astfel de contract la cea mai mare valoare dintre:

- (i) valoarea determinată în conformitate cu IAS 37 - Provizioane, datorii contingente și active contingente; și
- (ii) valoarea recunoscută inițial minus, acolo unde este cazul, amortizarea cumulată recunoscută în conformitate cu IAS 18 - Venituri.

2.5.7 Identificarea și evaluarea deprecierei activelor financiare

La fiecare dată de raportare Banca evaluează măsura în care există dovezi obiective că un activ financiar sau un grup de active financiare este depreciat ca rezultat al unui sau al mai multor evenimente care au apărut după recunoașterea inițială a activului.

Bazându-se pe metodologia internă de evaluare a deprecierei, Banca a inclus date observabile privind următoarele cazuri de pierdere, pe care le-a identificat ca indicii obiective de depreciere a creditelor sau grupurilor de credite acordate clienților:

- a) dificultăți financiare semnificative ale emitentului sau debitorului;

- b) încălcări ale termenilor contractuali, de exemplu, neîndeplinirea obligației de plată a dobânzii sau principalului mai mult de 90 de zile; Banca, din motive economice sau juridice legate de dificultățile financiare în care se află debitorul, îi acordă debitorului o concesiune pe care altminteri creditorul nu ar lua-o în considerare; devine probabil că debitorul va intra în faliment sau în altă formă de reorganizare financiară;
- c) dispariția unei piețe active pentru acel activ financiar, din cauza dificultăților financiare; sau date observabile care indică că există o scădere cuantificabilă în viitoarele fluxuri de trezorerie estimate dintr-un grup de active financiare de la recunoașterea inițială a acelor active, cu toate că scăderea nu poate fi încă identificată la nivelul activelor financiare individuale din grup. Pentru activele financiare clasificate ca disponibile pentru vânzare, dacă o reducere a valorii de piață a unui activ financiar disponibil pentru vânzare a fost recunoscută în alte elemente ale rezultatului global și există dovezi obiective că activul este depreciat, pierderea cumulată care a fost recunoscută în alte elemente ale rezultatului global este reclasificată din capitaluri proprii în profit sau pierdere ca o ajustare de reclasificare, chiar dacă activul financiar nu a fost derecunoscut.

Valoarea pierderii cumulate care este reclasificată din capitalurile proprii în profit sau pierdere este determinată ca diferență între costul de achiziție (net de rambursările de principal și amortizare) și valoarea justă prezentă, minus pierderile din depreciere recunoscute anterior în profit sau pierdere pentru activul financiar.

Pierderile din depreciere recunoscute în profit sau pierdere pentru investițiile în instrumente de capitaluri proprii clasificate ca disponibil pentru vânzare (altele decât cele evaluate la cost) nu sunt reluate prin profit sau pierdere.

Dacă într-o perioadă ulterioară valoarea justă a unui instrument de îndatorare clasificat ca disponibil pentru vânzare crește iar creșterea poate fi asociată obiectiv cu un eveniment care s-a produs după ce pierderea din depreciere a fost recunoscută în profit sau pierdere, pierderea din depreciere este reluată iar valoarea reluării este recunoscută în profit sau pierdere.

2.5.8 Derecunoașterea activelor și datoriilor financiare

Derecunoașterea activelor financiare

Banca derecunoaște un activ financiar (sau o parte a unui activ financiar sau un grup de active financiare similare, denumite în continuare „activ financiar”) când drepturile contractuale la fluxurile de mijloace bănești ale activului expiră sau în momentul în care transferă activul financiar iar transferul se califică pentru derecunoaștere.

Banca transferă un activ financiar atunci și numai atunci când fie:

- a) transferă drepturile contractuale de încasare a fluxurilor de trezorerie ale activului; sau
- b) reține drepturile contractuale de încasare a fluxurilor de trezorerie ale activului dar își asumă o obligație contractuală de a plăti fluxurile de numerar unuia sau mai multor destinatari în cadrul unei tranzacții care îndeplinește următoarele condiții:
 - i. Banca nu are nici o obligație de a plăti sume eventualilor destinatari, cu excepția cazului în care ea încasează sume echivalente de pe urma activului original;
 - ii. Băncii i se interzice prin condițiile din contractul de transfer să vândă sau să pună gaj pe activul original din alte motive decât garantarea obligației de a le plăti eventualilor destinatari fluxurile de trezorerie.
 - iii. Banca are obligația de a remite orice fluxuri de trezorerie pe care le încasează în numele eventualilor destinatari fără întârzieri semnificative. În plus, Banca nu are dreptul de a reinvesti aceste fluxuri de trezorerie, cu excepția cazului în care investițiile sunt făcute în numerar sau în echivalente de numerar în timpul scurtei perioade de decontare de la data încasării și până la data la care trebuie făcută plata către eventualii parteneri, iar dobânda obținută de pe urma unor astfel de investiții este transmisă eventualilor destinatari.

În cazul unui transfer al unui activ financiar, Banca evaluează măsura în care a reținut sau a transferat riscurile și beneficiile aferente deținerii activului.

Dacă Banca transferă substanțial toate riscurile și beneficiile aferente deținerii activului, Banca derecunoaște activul financiar și recunoaște separat ca active sau datorii orice drepturi și obligații create sau reținute în cadrul transferului.

Banca încheie tranzacții în care transferă activele recunoscute în bilanțul contabil, dar păstrează atât toate riscurile și cât drepturile asupra beneficiilor aferente activelor transferate, sau o parte din ele. În cazul în care sunt păstrate toate sau o parte semnificativă din riscurile și drepturile asupra beneficiilor, activele transferate nu sunt derecunoscute din bilanțul contabil. Transferurile de active cu păstrarea tuturor sau a unei părți semnificative de riscuri și drepturi asupra beneficiilor, includ, de exemplu, tranzacțiile de răscumpărare. Hârtiile de valoare vândute în cadrul aranjamentelor de vânzare - răscumpărare sunt derecunoscute în bilanțul contabil și creanțele corespunzătoare de la cumpărător pentru plată sunt recunoscute din data la care Banca transferă activele. Banca utilizează metoda identificării specifice pentru a determina câștigul sau pierderea la derecunoaștere.

Exemplu – substanțial toate riscurile și beneficiile aferente deținerii activului sunt transferate

- Vânzarea unui activ financiar în cazul în care Banca nu reține nici un drept și nici o obligație (ex. o opțiune sau o garanție) asociată activului transferat;
- Vânzarea unui activ financiar în cazul în care Banca reține dreptul de a răscumpăra activul financiar, dar prețul de răscumpărare este stabilit ca fiind valoarea justă curentă a activului la data răscumpărării;
- Vânzarea unui activ financiar în cazul în care Banca reține o opțiune de cumpărare (*eng. call*) a activului transferat, la opțiunea Băncii, dar acea opțiune nu are valoare (*eng. deep-out-of-the-money*), astfel încât este improbabil ca opțiunea să fie exercitată;
- Vânzarea unui activ financiar în cazul în care Banca emite o opțiune de vânzare (*eng. put*) care îl obligă să răscumpere activul transferat, la opțiunea cumpărătorului, dar acea opțiune nu are valoare (*eng. deep-out-of-the-money*), astfel încât este improbabil ca opțiunea să fie exercitată;

Dacă Banca reține substanțial toate riscurile și beneficiile aferente deținerii activului, Banca continuă să recunoască activul financiar.

Exemplu – substanțial toate riscurile și beneficiile aferente deținerii activului sunt reținute de către Bancă

- Vânzarea unui activ financiar în cazul în care Banca își asumă obligația de a compensa cumpărătorul pentru pierderile din creditare probabile asociate activului transferat;
- Vânzarea unui activ financiar cu clauză de răscumpărare, prețul de răscumpărare fiind stabilit ca un preț fix sau prețul de vânzare plus o dobândă de finanțare;
- Vânzarea unui activ financiar împreună cu o opțiune de vânzare (*eng. put*) sau de cumpărare (*eng. call*) care are valoare (*eng. deep-in-the-money*), astfel încât este improbabil ca opțiunea să expire neexercitată.

Dacă Banca nici nu reține și nici nu transferă substanțial toate riscurile și beneficiile aferente deținerii activului, Banca va determina măsura în care reține controlul asupra activului financiar.

Reținerea controlului asupra activului transferat depinde de capacitatea părții careia i s-a transferat activul de a vinde acest activ. Dacă terța parte careia i s-a transferat activul are capacitatea practică de a vinde activul și poate să își exercite această capacitate unilateral și fără a avea nevoie să impună restricții suplimentare asupra transferului, Banca nu a păstrat controlul. În toate celelalte cazuri, Banca a păstrat controlul.

Dacă Banca nu reține controlul, Banca derecunoaște activul financiar și recunoaște separat ca active sau datorii orice drepturi și obligații create sau reținute în cadrul transferului.

Dacă Banca reține controlul, Banca continuă să recunoască activul financiar în măsura în care continuă să se implice în acel activ. Măsura în care Banca continuă să se implice în activul transferat este măsura în care ea se expune la modificările valorii activului transferat. De exemplu, atunci când continuarea implicării Băncii ia forma garantării activului transferat, măsura în care Banca continuă să se implice este valoarea mai mică dintre (i) valoarea activului și (ii) valoarea maximă a contravalorii primite pe care Banca ar putea să fie nevoită să o ramburseze („valoarea garanției”).

Atunci când Banca continuă să recunoască un activ în măsura implicării sale continue în activul respectiv, va recunoaște și o datorie aferentă.

Exemplu – implicarea continuă într-un activ transferat

Un exemplu de tranzacție în care Banca nici nu reține și nici nu transferă substanțial toate riscurile și beneficiile aferente proprietății este vânzarea unui portofoliu de credite atunci când Banca emite o garanție prin care compensează cumpărătorul pentru pierderile din creditare până la o anumită sumă ce este mai mică decât pierderile așteptate pentru acel portofoliu.

Derecunoașterea datoriilor financiare

Banca derecunoaște o datorie financiară (sau o parte a unei datorii financiare) din situația poziției financiare atunci când și numai atunci când ea este lichidată – adică atunci când obligația specificată în contract este stinsă sau anulată sau expiră.

O modificare substanțială a condițiilor unei datorii financiare existente sau a unei părți a acesteia (indiferent că se poate sau nu atribui dificultăților financiare în care se află debitorul) este contabilizată drept o lichidare a datoriei financiare inițiale și o recunoaștere a unei datorii financiare noi.

Condițiile unei datorii financiare sunt modificate substanțial dacă valoarea prezentă a fluxurilor de numerar conform noilor condiții (inclusiv orice comisioane plătite, nete de orice comisioane primite) diferă cu cel puțin 10% de valoarea prezentă a fluxurilor de numerar rămase conform instrumentului inițial, ambele calculate utilizând rata de dobândă efectivă a instrumentului inițial determinată înainte de modificare.

Banca recunoaște în profit sau pierdere orice diferență dintre valoarea contabilă a unei datorii financiare (sau a unei părți dintr-o datorie financiară) lichidate sau transferate unei alte părți și contravaloarea plătită, inclusiv orice alte active decât cele în numerar transferate sau datorii asumate.

În situația în care Banca răscumpără o parte a unei datorii financiare, ea alocă valoarea contabilă anterioară a datoriei financiare între partea care continuă să fie recunoscută și partea care este derecunoscută pe baza valorilor juste relative ale acelor părți la data răscumpărării.

2.6 Stocuri de mărfuri și materiale

Stocurile sunt evaluate la valoarea cea mai mică dintre cost și valoarea realizabilă netă.

Valoarea realizabilă netă este prețul de vânzare estimat pe parcursul desfășurării normale a activității, minus costurile estimate pentru finalizare și costurile estimate necesare efectuării vânzării

Costul stocurilor cuprinde toate costurile aferente achiziției și prelucrării, precum și alte costuri suportate pentru a aduce stocurile în forma și în locul în care se găsesc în prezent.

Costul acelor stocuri care nu sunt de obicei fungibile și al acelor bunuri sau servicii produse și destinate unor anumite proiecte este determinat prin identificarea specifică a costurilor lor individuale. Costul stocurilor, altele decât cele menționate mai sus, este determinat prin metoda costului mediu ponderat.

În componența stocurilor de mărfuri și materiale se includ materialele destinate consumului și prestării serviciilor și obiectele de mică valoare și scurtă durată (OMVSD).

Obiectele de mică valoare și scurtă durată reprezintă active, valoarea unitară a cărora este mai mică de 6000 (șase mii) lei, indiferent de durata de exploatare sau cu o durată de serviciu mai mică de un an, indiferent de valoarea unei unități.

OMVSD-urile, valoarea unitară a cărora depășește 3000 (trei mii) lei, în cazul livrării de la depozit în exploatare, amortizarea se calculează în proporție de 100% din costul acestora diminuat cu valoarea lor reziduală.

OMVSD-urile, valoarea unitară a cărora se află în intervalul de la 1500 (una mie cinci sute) lei la 3000 (trei mii) lei urmează a fi trecute la cheltuieli pe măsura predării acestora de la depozit în exploatare și cu înregistrarea valorilor respective în registrele de evidență cantitativă.

Obiectele de mică valoare și scurtă durată valoarea cărora este mai mică de 1500 lei urmează să fie trecute la cheltuieli pe măsura predării acestor obiecte de la depozit în exploatare fără înregistrarea în registrele de evidență cantitativă.

Stocurile de mărfuri și materiale destinate consumului în procesul de întreținere a activelor și la prestarea serviciilor, se raportează la cheltuieli pe măsura utilizării, separat pe fiecare tip de activ, serviciu sau altă destinație.

2.7 Leasing

Un leasing este un contract prin care locatorul transferă locatarului în schimbul unei plăți sau unei serii de plăți dreptul de a utiliza un activ pentru o perioadă stabilită de timp.

Banca poate intra în contracte de leasing atât în calitate de locator cât și în calitate de locatar.

2.7.1 Clasificarea contractelor de leasing

Un leasing este considerat ca fiind leasing financiar dacă transferă substanțial toate riscurile și beneficiile aferente titlului de proprietate asupra activului, indiferent dacă titlul de proprietate este transferat sau nu.

Un leasing este considerat leasing operațional dacă nu este leasing financiar.

Clasificarea unui leasing ca leasing financiar sau operațional depinde mai mult de fondul economic al tranzacției decât de forma contractului. Sunt multiple situațiile care, în mod individual sau corelate, ar putea în mod normal să conducă la clasificarea unui leasing drept leasing financiar, ca de exemplu:

- contractul de leasing transferă locatarului titlul de proprietate asupra activului până la sfârșitul perioadei de leasing;
- locatarul are opțiunea de a cumpăra activul la un preț estimat a fi suficient de scăzut față de valoarea justă la data la care opțiunea devine exercitabilă încât, la începutul contractului de leasing, există certitudinea rezonabilă că opțiunea va fi exercitată;
- perioada de leasing acoperă, în cea mai mare parte, durata de viață economică a activului, chiar dacă titlul de proprietate nu este transferat (în practică, Banca va folosi un prag orientativ de 75%);
- la începutul contractului de leasing valoarea actualizată a plăților minime de leasing este cel puțin egală cu aproape întreaga valoare justă a activului în regim de leasing (în practică, Banca va folosi un prag orientativ de 90%); și
- activele care constituie obiectul contractului de leasing au un caracter atât de special încât numai locatarul le poate utiliza fără modificări majore.

Alte exemple de aspecte care indică situații care, în mod individual sau corelate, pot de asemenea să conducă la clasificarea unui leasing drept leasing financiar sunt:

- dacă locatarul poate rezilia contractul de leasing, pierderile locatorului generate de rezilierea contractului sunt suportate de locatar;
- câștigurile sau pierderile rezultate din variația valorii juste reziduale cad în sarcina locatarului;
- locatarul are capacitatea de a continua leasingul pentru o a doua perioadă, la o chirie substanțial mai redusă decât chiria pieței.

Dacă însă din alte caracteristici reiese clar că leasingul nu transferă în mare măsură toate riscurile și beneficiile aferente dreptului de proprietate, atunci leasingul este clasificat drept operațional.

Clasificarea leasingului se realizează la începutul contractului de leasing, care în cazul Băncii este data la care este semnat contractul de leasing.

Dacă locatarul și locatorul convin, în orice moment, să modifice clauzele contractului de leasing fără a reînnoi contractul, determinând astfel o altă clasificare, în ipoteza în care noile prevederi ar fi existat la începutul contractului de leasing, contractul revizuit este considerat un contract nou pe întreaga sa durată.

Cu toate acestea, modificările estimărilor (de exemplu modificări ale duratei de viață economică estimate sau ale valorii reziduale a activului care constituie obiectul leasingului) sau modificările de circumstanțe (de exemplu neîndeplinirea angajamentelor de către locatar) nu determină o nouă clasificare a leasingului din punct de vedere contabil.

Dacă un contract de leasing are ca obiect atât terenuri cât și clădiri, Banca evaluează separat clasificarea fiecărei componente ca leasing operațional sau financiar, conform criteriilor generale de clasificare prezentate mai sus, mai puțin atunci când valoarea terenului la începutul contractului de leasing este imaterială sau este clar că ambele componente sunt fie leasing financiar fie operațional.

Pentru a determina clasificarea componentei „teren” în leasing operațional sau financiar, un aspect important este faptul că terenurile au în mod normal o durată de viață economică nedeterminată. Totuși, faptul că perioada de leasing de regulă este mai mică decât durata de viață economică a terenului nu înseamnă neapărat că leasingul de terenuri este întotdeauna operațional, ci trebuie avute în vedere și celelalte criterii de clasificare. În general, dacă sunt îndeplinite următoarele două criterii leasingul de terenuri este clasificat ca leasing financiar:

- Locatorului îi este indiferent dacă vinde sau închiriaza terenul;
- Leasingul este automat reînnoit la sfârșitul perioadei de leasing pentru o sumă minimală.

Atunci când este necesară clasificarea și contabilizarea unui contract de leasing care are ca obiect terenuri și clădiri, plățile minime de leasing (inclusiv orice sume plătite în avans) sunt alocate între componenta „terenuri” și componenta „clădiri” în proporție cu valorile juste relative ale interesului deținut în fiecare componentă la începutul contractului de leasing. Dacă plățile minime de leasing nu pot fi alocate în mod credibil între cele două componente, întregul contract este clasificat ca un leasing financiar, mai puțin atunci când este clar că ambele componente sunt leasinguri operaționale, caz în care întregul contract este clasificat ca un leasing operațional.

Evaluarea separată a terenurilor și clădirilor nu este necesară atunci când interesul Băncii în calitate de locatar în terenurile și clădirile care fac obiectul contractului de leasing este clasificat ca investiție imobiliară în conformitate cu IAS 40 – Investiții imobiliare și Banca aplică modelul valorii juste pentru contabilizarea investiției imobiliare.

2.7.2 Leasing financiar-active luate în leasing

La începutul perioadei de leasing, Banca recunoaște operațiunile de leasing financiar în situația poziției financiare ca active și datorii la o valoare egală cu valoarea justă a bunului sau cu valoarea actualizată a plăților minime de leasing, dacă aceasta din urmă este mai mică, fiecare fiind determinată la începutul contractului de leasing.

Plățile minime de leasing într-un contract de leasing financiar în care Banca are calitatea de locatar sunt acele plăți pe care Banca este sau poate fi obligată să le efectueze către locator pe perioada de leasing, mai puțin chiriile contingente și costul serviciilor și al taxelor plătite de locator și refacturate Băncii. Din perspectiva Băncii, plățile minime de leasing includ valoarea reziduală garantată de către Bancă sau o parte afiliată Băncii.

Rata de actualizare ce este folosită la calcularea valorii prezente a plăților minime de leasing este rata implicită a dobânzii de leasing, dacă aceasta se poate determina. Rata implicită a contractului de leasing este rata de actualizare care, la începutul contractului de leasing, face ca valoarea prezentă agregată a plăților minime de leasing și a valorii reziduale negarantate să fie egală cu valoarea justă a activului plus costurile inițiale directe ale locatorului. Dacă rata implicită a dobânzii de leasing nu poate fi determinată, va fi utilizată rata dobânzii marginale a Băncii. Orice costuri inițiale directe ale Băncii (comisioane, onorarii juridice etc.) sunt adăugate la valoarea recunoscută drept activ.

Ulterior recunoașterii inițiale, plățile minime de leasing sunt împărțite în cheltuieli de finanțare a leasingului și reducerea datoriei neachitate. Cheltuielile de finanțare sunt alocate pe fiecare perioadă pe parcursul perioadei de leasing, astfel încât să se obțină o rată periodică constantă a dobânzii la soldul datoriei rămase în fiecare perioadă. Chiriile contingente sunt înregistrate drept cheltuieli în perioadele în care sunt generate.

Activele utilizate în regim de leasing financiar sunt amortizate consecvent cu regulile de amortizare ale altor imobilizări corporale sau necorporale similare (a se vedea capitolele 2.1 și 2.2). Dacă nu există o siguranță rezonabilă că proprietatea asupra activului va fi obținută până la sfârșitul perioadei de leasing, activul este amortizat pe cea mai scurtă dintre perioada de leasing și durata de viață utilă a activului.

2.7.3 Leasing financiar-active date în leasing

Banca recunoaște în situația poziției financiare activele deținute în regim de leasing financiar drept creanțe, la o valoare egală cu investiția netă în leasing, care reprezintă valoarea prezentă a plăților minime de leasing și a valorii reziduale negarantate pentru Bancă.

Plățile minime de leasing într-un contract de leasing financiar în care Banca are calitatea de locator sunt acele plăți pe care locatorul este sau poate fi obligat să le efectueze către Bancă pe perioada de leasing, mai puțin chiriile contingente și costul serviciilor și al taxelor plătite de Bancă și refacturate locatorului. Din perspectiva Băncii, plățile minime de leasing includ valoarea reziduală garantată de către locator sau de către un terț.

Rata de actualizare ce este folosită la calcularea valorii prezente a plăților minime de leasing și a valorii reziduale negarantate este rata implicită a dobânzii de leasing, respectiv este rata de actualizare care, la începutul contractului de leasing, face ca valoarea prezentă agregată a plăților minime de leasing și a valorii reziduale negarantate să fie egală cu valoarea justă a activului plus costurile inițiale directe ale Băncii.

Recunoașterea venitului financiar se bazează pe un model care reflectă o rată periodică constantă a rentabilității aferentă investiției nete a Băncii în leasingul financiar.

2.7.4 Leasing operațional - active luate în leasing

Plățile de leasing în cazul unui leasing operațional sunt recunoscute ca o cheltuială liniară, de-a lungul duratei contractului de leasing, în cazul în care o altă bază sistematică nu este mai reprezentativă pentru ritmul beneficiilor utilizatorului.

Costurile inițiale directe suportate de Bancă sunt recunoscute ca activ și trecute pe cheltuială pe perioada de leasing.

2.7.5 Leasing operațional - active date în leasing

Banca prezintă bunurile care fac obiectul contractelor de leasing operațional în situația poziției financiare, în conformitate cu natura acestora.

Venitul rezultat din leasingul operațional este recunoscut ca venit pe o bază liniară, pe perioada de leasing.

Costurile inițiale directe suportate de Bancă sunt adăugate la valoarea contabilă a activului care face obiectul leasingului și recunoscute ca și cheltuială pe perioada de leasing, pe o bază similară cu venitul din leasing.

Activele date în leasing operațional sunt amortizate consecvent cu regulile de amortizare ale altor imobilizări corporale sau necorporale similare (a se vedea capitolele 2.1.6 și 2.2.2).

2.7.6 Leasing operațional - stimulente

La negocierea sau renegocierea unui leasing operațional, locatorul îi poate oferi locatarului anumite stimulente pentru a încheia contractul. Exemple de astfel de stimulente sunt:

- Plata unui avans în numerar către locatar;
- Rambursarea ori asumarea de către locator a anumitor costuri ale locatarului - cum ar fi costurile de reamplasare, modernizări ale activului în regim de leasing sau costuri aferente unui angajament de leasing anterior al locatarului;
- În perioadele inițiale ale duratei de leasing locatarul plătește o chirie mai mică sau nu plătește chirie.

Toate aceste stimulente acordate pentru încheierea unui contract de leasing operațional nou sau pentru reînnoirea unui contract de leasing operațional sunt recunoscute drept parte integrantă a contraprestației nete convenite pentru utilizarea activului în regim de leasing, indiferent de natura stimulentei sau de forma sau momentul în care se face plata.

În situația în care Băncii, în calitate de locator în cadrul unui contract de leasing operațional îi sunt oferite de către locator anumite stimulente, Banca recunoaște aceste stimulente după cum urmează:

- beneficiul agregat al stimulentei este recunoscut drept o reducere a cheltuielilor cu chiria pe toată perioada de leasing, pe o bază liniară;
- costurile suportate de Bancă, inclusiv costurile aferente unui angajament de leasing anterior, sunt contabilizate de Bancă în conformitate cu prevederile standardelor aplicabile acestor costuri.

În situația în care Banca, în calitate de locator în cadrul unui contract de leasing operațional acordă locatarului astfel de stimulente, valoarea agregată a costului stimulentei este recunoscută drept o diminuare a veniturii din leasing pe perioada de leasing, pe o bază liniară.

2.7.7 Deprecierea

Deprecierea activelor utilizate în regim de leasing financiar și a activelor date în leasing operațional se evaluează și se contabilizează conform IAS 36 – Deprecierea activelor.

Creanțele de leasing financiar și sumele de încasat de la locatar în cadrul unui contract de leasing operațional în care Banca are calitatea de locator sunt supuse regulilor de depreciere prevăzute de IAS 39 – Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare.

2.8 Efectul variației cursului de schimb valutar

Prevederile acestui capitol se aplica de Bancă pentru contabilizarea tranzacțiilor și soldurilor în monedă străină, cu excepția acelor tranzacții și solduri aferente instrumentelor financiare derivate.

Moneda funcțională și de prezentare a Băncii este leul moldovenesc (MDL). Conducerea Băncii poate decide prezentarea situațiilor financiare ale Băncii și într-o altă monedă decât MDL, dar în scopuri de prezentare către Banca Națională a Moldovei situațiile financiare sunt prezentate în MDL.

Moneda străină este orice altă monedă decât moneda funcțională a Băncii, leul moldovenesc.

Tranzacțiile în monedă străină sunt înregistrate la momentul recunoașterii inițiale în moneda funcțională MDL, aplicând asupra sumei în moneda străină cursul de schimb la vedere dintre moneda funcțională MDL și moneda străină, la data tranzacției.

La sfârșitul fiecărei date de raportare:

- a) elementele monetare exprimate în monedă străină sunt convertite utilizându-se cursul de închidere;
- b) elementele nemonetare exprimate în monedă străină evaluate pe baza costului istoric vor fi convertite utilizându-se cursul de schimb de la data efectuării tranzacției; și
- c) elementele nemonetare exprimate în monedă străină evaluate la valoarea justă vor fi convertite utilizându-se cursul de schimb din data la care a fost determinată valoarea justă.

Elementele monetare sunt unități de monedă deținute (numerar) și active sau datorii de primit sau plătit într-un număr fix sau determinabil de unități monetare (spre exemplu, conturi curente și depozite interbancare, împrumuturi contractate de la alte instituții financiare, credite acordate clienților, depozite ale clienților, investiții în instrumente de îndatorare cum ar fi obligațiunile, titlurile de stat și certificatele de trezorerie, creanțe și datorii în relație cu angajații, organele statului sau terții, provizioanele care vor fi decontate în numerar etc.)

Elementele nemonetare sunt elemente care nu presupun existența unui drept de a primi sau a unei obligații de a plăti un număr fix sau determinabil de unități monetare (spre exemplu, plăți sau încasări în avans pentru bunuri și servicii, imobilizări corporale și necorporale, investiții în instrumente de capitaluri proprii ale altor entități, stocuri, provizioane care vor fi decontate prin livrarea de active nemonetare, capitalul social propriu etc.).

Diferențele de curs valutar care apar cu ocazia decontării elementelor monetare sau a convertirii elementelor monetare la cursuri diferite față de cele la care au fost convertite la recunoașterea inițială pe parcursul perioadei sau în situațiile financiare anterioare sunt recunoscute în profit sau pierdere în perioada în care apar.

Atunci când un câștig sau o pierdere aferent(ă) unui element nemonetar este recunoscut(ă) în alte elemente ale rezultatului global, orice componentă de schimb a aceluși câștig sau a acelei pierderi este recunoscut(ă) în alte elemente ale rezultatului global. În cazul Băncii, această situație poate apărea spre exemplu în cazul în care valoarea reevaluată a clădirilor sau terenurilor este determinată într-o monedă străină. În măsura în care câștigurile sau pierderile din reevaluare sunt înregistrate în alte elemente ale rezultatului global în conformitate cu IAS 16 – Imobilizări corporale, și câștigurile sau pierderile din diferențe de curs valutar aferente sunt înregistrate în alte elemente ale rezultatului global.

Când un câștig sau o pierdere aferent(ă) unui activ nemonetar este recunoscut(ă) în profit sau pierdere, orice componentă de schimb a aceluși câștig sau acelei pierderi este recunoscută în profit sau pierdere.

2.9 Provizioane

Un provizion este o datorie cu exigibilitate sau valoare incertă.

Un provizion este recunoscut atunci și numai atunci când:

- a) Banca are o obligație curentă (legală sau implicită) generată de un eveniment anterior;
- b) este probabil ca o ieșire de resurse care încorporează beneficii economice să fie necesară pentru a onora obligația respectivă; și
- c) poate fi realizată o estimare credibilă a valorii obligației.

O obligație legală este o obligație care rezultă:

- a) dintr-un contract (din cauzele sale explicite sau implicite);
- b) din legislație; sau

- c) din alte izvoare de drept.

O obligație implicită este o obligație care rezultă din acțiunile Băncii în cazul în care:

- a) Banca a indicat unor terțe părți, prin practicile sale stabilite anterior, prin politicile sale făcute publice sau printr-o declarație recentă, suficient de clară, că își asumă anumite responsabilități; și
- b) în consecință, Banca a determinat terțele părți în cauză să se aștepte, în mod justificat, că își va onora responsabilitățile în cauză.

Valoarea recunoscută ca provizion va constitui cea mai bună estimare a costurilor necesare stingerii obligației curente la data raportării. Cea mai bună estimare a cheltuielii necesare pentru decontarea obligației curente este valoarea pe care Banca ar plăti-o, în mod rațional, pentru decontarea obligației la data bilanțului sau pentru transferarea acesteia către o terță parte în acel moment.

Estimările rezultatelor și ale efectelor financiare sunt determinate de raționamentul Conducerii Băncii și completate de experiența unor tranzacții similare și, în anumite cazuri, de rapoartele unor experți independenți. Elementele luate în calcul includ orice probe suplimentare furnizate de evenimente ulterioare datei bilanțului.

În cazul în care provizionul în curs de evaluare implică o gamă largă de elemente, obligația este estimată prin ponderarea tuturor rezultatelor posibile în funcție de probabilitățile lor. Această metodă statistică de evaluare este denumită "valoare preconizată".

În cazul în care este evaluată o singură obligație, rezultatul individual cel mai probabil poate constitui cea mai bună estimare a datoriei. Cu toate acestea, chiar și într-un astfel de caz, entitatea ia în considerare și alte rezultate posibile. În cazul în care alte rezultate posibile sunt, în cea mai mare parte, fie mai mari, fie mai mici decât rezultatul cel mai probabil, cea mai bună estimare va fi o sumă mai mare sau mai mică.

Acolo unde efectul valorii-timp a banilor este semnificativ, valoarea provizionului va reprezenta valoarea actualizată a cheltuielilor estimate a fi necesare pentru stingerea obligației.

Rata de actualizare utilizată este rata care reflectă evaluările curente pe piață ale valorii-timp a banilor și ale riscurilor specifice datoriei. Rata de actualizare nu reflectă riscurile pentru care au fost ajustate estimările privind fluxurile viitoare de trezorerie.

În cazul în care provizioanele sunt actualizate, valoarea contabilă a unui provizion crește în fiecare perioadă pentru a reflecta trecerea timpului. Această creștere este recunoscută drept cheltuielă cu dobânda.

Câștigurile rezultate din cedarea preconizată a unor active nu sunt luate în considerare la evaluarea unui provizion.

În cazul în care preconizează că o terță parte îi va rambursa, integral sau parțial, cheltuielile necesare pentru decontarea unui provizion, Banca recunoaște rambursarea dacă și numai dacă este aproape sigură că va primi rambursarea în cazul în care își onorează obligația. Rambursarea este tratată ca un activ separat. Suma recunoscută ca rambursare nu depășește valoarea provizionului. În situația rezultatului global, costurile aferente unui provizion sunt prezentate după deducerea sumei recunoscute pentru o rambursare.

Provizioanele vor fi revizuite la fiecare dată de raportare și ajustate pentru a reflecta cea mai bună estimare curentă. În cazul în care nu mai este probabilă o ieșire de resurse care încorporează beneficiile economice pentru stingerea unei obligații, provizionul va fi anulat.

Provizionul va fi utilizat numai pentru cheltuielile pentru care a fost inițial recunoscut.

Banca nu recunoaște provizioane pentru pierderile viitoare din activitatea curentă.

Dacă Banca are un contract oneros, obligația contractuală curentă prevăzută în contract este recunoscută și evaluată ca provizion. Un contract oneros este un contract în care costurile inevitabile aferente îndeplinirii obligațiilor contractuale depășesc beneficiile economice preconizate a fi obținute din contractul în cauză. Costurile inevitabile ale unui contract reflectă costul net de ieșire din contract, adică valoarea cea mai mică dintre costul îndeplinirii contractului și eventualele compensații sau penalități generate de neîndeplinirea

contractului. Înainte de constituirea unui provizion separat pentru un contract oneros, Banca recunoaște orice pierdere din deprecierea activelor dedicate contractului în cauză.

2.10 Capital social

2.10.1 Acțiuni ordinare

Acțiunile ordinare sunt clasificate drept capital social. Banca nu deține alte instrumente de capitaluri proprii clasificate drept capital social.

Costurile directe aferente emisiunii de acțiuni sunt recunoscute ca o deducere din capitalurile proprii, nete de beneficiile fiscale aferente.

Distribuțiile către deținătorii de acțiuni sunt debitate direct în capitalurile proprii, nete de beneficiile fiscale aferente.

2.10.2 Acțiuni de tezaur

Acțiunile proprii răscumpărate sunt recunoscute ca acțiuni de tezaur și prezentate ca o deducere din capitalurile proprii. Când acțiunile de tezaur sunt vândute sau remise ulterior, suma primită este recunoscută ca o creștere a capitalurilor proprii. Banca nu recunoaște câștiguri sau pierderi din cumpărarea, vânzarea, emisiunea sau anularea acțiunilor proprii.

2.11 Mijloace bănești și echivalentele lor

Mijloacele bănești și echivalentele lor cuprind soldurile de mijloace bănești în numerar, mijloacele bănești în tranzit și mijloacele bănești din bancomate.

În scopuri de raportare a fluxurilor de mijloace bănești, mijloacele bănești și echivalentele lor cuprind: soldurile de mijloace bănești în numerar, mijloacele bănești depuse la Banca Națională a Moldovei, conturile Nostro în bănci, mijloacele bănești plasate în BNM și alte bănci, cu o scadență inițială mai mică de 90 de zile.

2.11.1 Mijloace bănești datorate de Banca Națională a Moldovei

Mijloacele bănești datorate de Banca Națională a Moldovei (BNM) cuprind contul Nostro în BNM, rezervele normative obligatorii și mijloacele bănești plasate pe termen scurt în BNM. Mijloacele bănești datorate de BNM sunt înregistrate în bilanț la costul amortizat.

2.11.2 Mijloace bănești plasate în bănci

Mijloacele bănești plasate în bănci includ conturi Nostro și mijloace bănești plasate pe termen scurt atât în băncile corespondente, cât și în alte bănci. Mijloacele bănești plasate în bănci sunt înregistrate în bilanț la costul amortizat.

2.12 Impozitul pe profit

Impozitul pe profit al perioadei cuprinde impozitul pe profit curent și impozitul pe profit amânat.

2.12.1 Impozitul pe profit curent

Impozitul pe profit curent reprezintă valoarea totală a impozitului de plată calculat la valoarea profitului impozabil aferent perioadei de raportare, utilizând cota de impozitare în vigoare la data raportării.

Impozitul pe profit curent se va achita trimestrial, dar nu mai târziu de termenul prevăzut de legislație (data de 25 din ultima lună a fiecărui trimestru), în sume egale cu $\frac{1}{4}$ din suma impozitului pe venit pentru anul precedent.

Impozitul pe profit curent se recunoaște în profit sau pierdere cu excepția cazurilor când acesta se referă la elemente recunoscute în alte elemente ale rezultatului global sau în capitalurile proprii, caz în care impozitul pe profit curent se recunoaște în alte elemente ale rezultatului global respectiv în capitalurile proprii. Spre exemplu, în cazul corecțiilor de eroare sau al unor modificări de politici contabile care afectează rezultatul reportat, efectul din punct de vedere al impozitului pe profit curent (dacă este cazul) va fi înregistrat tot prin intermediul rezultatului reportat.

Impozitul pe profit curent aferent perioadei curente și perioadelor anterioare este recunoscut ca și datorie cu impozitul pe profit curent, în măsura în care nu a fost încă plătit. Dacă impozitul pe profit curent plătit deja pentru perioada curentă și pentru perioadele anterioare depășește valoarea impozitului pe profit datorat pentru aceste perioade, surplusul este recunoscut ca un activ (creanță privind impozitul pe profit curent).

2.12.2 Impozitul pe profit amânat

Impozitul pe profit amânat este calculat prin metoda obligației bilanțiere, ce presupune identificarea diferențelor temporare dintre baza fiscală a activelor și a datoriilor și valoarea contabilă a acestora din situația poziției financiare.

Baza fiscală a unui activ sau a unei datorii este valoarea atribuită aceluși activ sau acelei datorii în scopuri fiscale. Astfel:

- a) baza fiscală a unui activ este valoarea care va fi putea fi dedusă în scopuri fiscale din beneficiile economice pe care le va obține Banca atunci când va recupera valoarea contabilă a activului; dacă beneficiile economice nu vor fi taxabile, baza fiscală a activului este egală cu valoarea sa contabilă;
- b) baza fiscală a unei datorii este valoarea sa contabilă, minus orice valoare care va fi deductibilă în scopuri fiscale în legătură cu datoria respectivă; în cazul veniturilor anticipate, baza fiscală a datoriei este egală cu valoarea sa contabilă, mai puțin veniturile care nu vor fi impozabile în perioadele viitoare.

Diferențele temporare pot fi:

- a) diferențe temporare impozabile, care sunt diferențe temporare ce vor rezulta în valori taxabile la calculul profitului impozabil (pierderii fiscale) în perioadele următoare când urmează să fie recuperat activul sau decontată datoria;
- b) diferențe temporare deductibile, care sunt diferențe temporare ce vor rezulta în valori deductibile la calculul profitului impozabil (pierderii fiscale) în perioadele următoare când urmează să fie recuperat activul sau decontată datoria.

Banca recunoaște o datorie privind impozitul pe profit amânat pentru fiecare diferență temporară impozabilă, mai puțin atunci când datoria rezultă din recunoașterea inițială a fondului comercial sau recunoașterea inițială a unui activ sau a unei datorii într-o tranzacție care nu reprezintă o combinație de întreprinderi și la momentul tranzacției nu afectează nici profitul contabil nici profitul impozabil (pierderea fiscală).

Banca recunoaște o creanță privind impozitul pe profit amânat pentru fiecare diferență temporară deductibilă în măsura în care este probabil că vor exista profituri impozabile care să permită utilizarea acesteia, mai puțin atunci când creanța rezultă din recunoașterea inițială a unui activ sau a unei datorii într-o tranzacție care nu reprezintă o combinație de întreprinderi și la momentul tranzacției nu afectează nici profitul contabil nici profitul impozabil (pierderea fiscală).

De asemenea, Banca recunoaște o creanță privind impozitul pe profit amânat pentru pierderile fiscale reportate și pentru creditele fiscale neutilizate, în măsura în care este probabil că vor fi disponibile profituri impozabile viitoare care să permită utilizarea pierderilor fiscale reportate și a creditelor fiscale neutilizate.

Creanțele și datoriile privind impozitul pe profit amânat sunt evaluate la ratele de impozitare preconizate a fi aplicate pentru perioada în care activul este realizat sau datoria este decontată, pe baza ratelor de impozitare (și a legilor fiscale) care au fost adoptate sau în mare măsură adoptate până la data bilanțului.

Evaluarea datoriilor și a creanțelor privind impozitul pe profit amânat reflectă consecințele fiscale care ar decurge din modul în care Banca preconizează, la sfârșitul perioadei de raportare, că va recupera sau deconta valoarea contabilă a activelor și a datoriilor sale.

Banca revizuieste valoarea contabilă a creanțelor privind impozitul pe profit amânat și procedează la reducerea acesteia dacă estimează că nu mai este probabil ca suficiente profituri impozabile să fie disponibile în viitor care să permită utilizarea totală sau parțială a creanței. O astfel de reducere este reluată dacă redevine probabil ca suficiente profituri impozabile să fie disponibile.

Impozitul pe profit amânat se recunoaște în profit sau pierdere cu excepția cazurilor când acesta se referă la elemente recunoscute în alte elemente ale rezultatului global sau în capitalurile proprii, caz în care impozitul pe profit curent se recunoaște în alte elemente ale rezultatului global respectiv în capitalurile proprii. Spre exemplu, în cazul în care diferențele din evaluarea la valoarea justă a activelor financiare disponibile pentru vânzare înregistrate în alte elemente ale rezultatului global generează impozit pe profit amânat, acesta va fi recunoscut în alte elemente ale rezultatului global.

Banca compensează creanțele și datoriile privind impozitul pe profit curent dacă și numai dacă:

- a) are dreptul legal de a compensa valorile recunoscute;
- b) intenționează fie să deconteze suma netă, fie să realizeze activul și să deconteze datoria simultan.

Banca compensează creanțele și datoriile privind impozitul pe profit amânat dacă și numai dacă:

- a) are dreptul legal de a compensa creanțele și datoriile privind impozitul pe profit curent;
- b) creanțele și datoriile privind impozitul pe profit amânat se referă la impozite percepute de aceeași autoritate fiscală.

Cota de impozitare utilizată pentru a calcula poziția de impozit amânat la data de 31 decembrie 2016 este de 12%.

2.13 Beneficiile angajaților

2.13.1 Beneficii de serviciu pe termen scurt

Beneficiile angajaților pe termen scurt sunt beneficii ale angajaților (altele decât compensațiile pentru încetarea contractului de muncă) care sunt scadente integral în termen de douăsprezece luni de la sfârșitul perioadei în care angajații prestează serviciile pentru care sunt acordate beneficiile.

Banca acordă astfel de beneficii pe termen scurt angajaților sub forma salariilor, primelor, concediilor plătite și contribuțiilor la asigurările sociale. Acestea sunt recunoscute ca și cheltuială pe măsură ce angajații prestează serviciile aferente, mai puțin atunci când pot fi capitalizate (spre exemplu, salariile angajaților implicați în dezvoltarea unui program informatic, atunci când sunt îndeplinite condițiile prevăzute de IAS 38 – Imobilizări necorporale – a se vedea capitolul 2.2).

Dacă suma deja plătită de Bancă angajaților depășește valoarea neactualizată a beneficiilor, Banca recunoaște surplusul ca un activ (cheltuială plătită în avans) în măsura în care plata în avans va conduce, spre exemplu, la o reducere a plăților viitoare sau la o rambursare în numerar.

Cheltuielile aferente beneficiilor angajaților pe termen scurt sub forma concediilor plătite sunt recunoscute după cum urmează:

- a) în cazul concediilor plătite cu drept de acumulare, pe măsură ce angajatul prestează serviciile în schimbul cărora se acumulează dreptul său la concedii plătite viitoare;
- b) în cazul concediilor plătite fără drept de acumulare, atunci când este efectuat concediul.

Concediile plătite cu drept de acumulare sunt cele pe care angajații le pot reporta și le pot utiliza în perioade viitoare, dacă nu sunt consumate în perioada curentă (în cazul Băncii, concediul de odihnă anual). Banca evaluează costul așteptat al concediilor plătite cu drept de acumulare ca fiind valoarea suplimentară pe care Banca se așteaptă să o plătească ca rezultat al concediilor neefectuate care s-au acumulat la sfârșitul perioadei de raportare.

2.13.2 Planuri determinate de contribuții

Banca efectuează plăți, în cursul activității ordinare, la Casa Națională de Asigurări Sociale și Casa Națională de Asigurări Medicale în numele angajaților pentru asigurare socială și asistență medicală. Toți angajații Băncii sunt membri și sunt obligați prin lege să facă contribuții determinate (incluse în contribuțiile de asigurare socială) în fondul de pensii al Republicii Moldova (un plan de contribuții definit de stat). Toate contribuțiile relevante plătite de Bancă la Casa Națională de Asigurări Sociale și Casa Națională de Asigurări Medicale sunt recunoscute în profit sau pierdere, drept cheltuieli, pe măsură ce sunt suportate. Banca nu mai are alte obligații în acest sens, deoarece nu dispune de un program individual de plată a pensiilor.

Banca nu dispune de niciun alt plan de beneficii determinate sau de un plan de beneficii post-pensionare. Banca nu are obligația să presteze alte servicii angajaților curenți sau foști.

2.14 Venituri

Veniturile reprezintă majorări ale beneficiilor economice în cursul perioadei contabile, sub forma intrărilor de active sau măririi valorii activelor, sau a diminuării datoriilor, care au drept rezultat creșteri ale capitalurilor proprii, altele decât cele legate de contribuții ale participanților la capitalurile proprii. Venitul este recunoscut atunci când există probabilitatea ca Băncii să îi revină în viitor anumite beneficii economice și când aceste beneficii pot fi evaluate în mod fiabil.

Banca înregistrează venituri din dobânzi, prestarea de servicii financiare și dividende. Veniturile sunt evaluate la valoarea justă a contraprestației primite sau de primit de către Bancă în nume propriu.

2.14.1 Venituri din dobânzi

Veniturile din dobânzi sunt recunoscute atunci când este probabil ca Banca să obțină beneficii economice dintr-o tranzacție și valoarea veniturilor poate fi evaluată credibil.

Veniturile din dobânzi sunt recunoscute utilizând metoda dobânzii efective, conform metodologiei Băncii privind măsurarea instrumentelor financiare la cost amortizat utilizând metoda dobânzii efective.

2.14.2 Onorarii pentru servicii financiare

Recunoașterea veniturilor aferente onorariilor pentru serviciile financiare prestate depinde de scopul pentru care se percep aceste onorarii și de baza contabilă aplicabilă instrumentelor financiare asociate, dacă este cazul. Descrierea onorariilor pentru servicii financiare poate să nu indice natura și fondul economic ale serviciilor prestate. De aceea, este necesar să se facă deosebirea între onorarii ce sunt parte integrantă a ratei efective de dobândă a unui anumit instrument financiar, onorarii câștigate pe măsura prestării serviciilor și onorarii câștigate la îndeplinirea unei obligațiuni contractuale principale.

(a) Onorarii ce sunt parte integrantă a ratei efective a dobânzii a unui instrument financiar

Aceste onorarii se tratează, în general, ca o ajustare a ratei efective de dobândă. Când însă instrumentul financiar este evaluat la valoarea justă, cu modificarea valorii juste recunoscută în profit sau pierdere, onorariile sunt recunoscute ca venit în momentul recunoașterii inițiate a instrumentului.

(i) Onorarii de emiterie primite de Bancă în urma creării sau achiziției unui activ financiar, altele decât cele clasificate de IAS 39 – Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare, drept active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere "

Asemenea onorarii pot reprezenta o compensare pentru activități, cum ar fi evaluarea situației financiare a debitorului, evaluarea și înregistrarea garanțiilor, colateralelor și a altor contracte similare, negocierea clauzelor aferente instrumentului, elaborarea și procesarea documentelor, precum și încheierea tranzacției. Aceste onorarii contribuie la generarea unei preocupări pentru instrumentul financiar rezultat și, împreună cu cheltuielile directe aferente, sunt amânate și recunoscute ca o ajustare a ratei efective a dobânzii.

(ii) Onorarii de angajament primite de Bancă pentru acordarea unui credit atunci când angajamentul de creditare este în afara ariei de aplicabilitate a IAS 39

Dacă este probabil ca Banca să încheie un contract pentru acordarea unui credit și angajamentul de creditare nu este inclus în aria de aplicabilitate a IAS 39, onorariul de angajament primit constituie o recompensare a eforturilor generate de achiziția unui instrument financiar. Acest onorariu și cheltuielile directe aferente sunt amânate și recunoscute ca o ajustare a ratei a dobânzii efective. Dacă termenul de angajament expiră fără ca împrumutul să mai fie solicitat, comisionul de angajament se recunoaște ca venit la data expirării. Angajamentele de creditare ce se regăsesc în aria de aplicabilitate a IAS 39 sunt înregistrate în contabilitate drept instrumente derivate și sunt evaluate la valoarea justă.

(iii) Onorarii de emiterie primite la emiterea datoriilor financiare evaluate la cost amortizat

Aceste onorarii sunt o parte integrantă a generării unei implicări într-o datorie financiară. Când o datorie financiară nu este clasificată cu fiind „la valoarea justă prin profit sau pierdere”, onorariile de emiterie primite sunt incluse, împreună cu costurile de tranzacție aferente, în valoarea contabilă inițială a datoriei financiare și recunoscute drept o ajustare a ratei dobânzii efective. O entitate va face distincția între onorariile și costurile ce sunt parte integrantă a ratei dobânzii efective pentru datoria financiară, pe de o parte, și onorariile de emiterie și costurile tranzacției ce țin de dreptul de a furniza servicii, cum ar fi cele de gestionare a investițiilor, pe de alta parte.

(b) Onorarii câștigate pe măsura prestării serviciilor

(i) Onorarii pentru administrarea unui credit

Onorariile primite de o entitate pentru administrarea unui credit sunt recunoscute ca venit pe măsura prestării serviciilor.

(ii) Onorarii de angajament pentru acordarea unui credit, atunci când angajamentul de creditare se află în afara ariei de aplicabilitate a IAS 39

Dacă este improbabil să se încheie un anumit contract de credit și angajamentul de creditare este în afara ariei de aplicabilitate a IAS 39, atunci comisionul de angajament se recunoaște ca venit pe parcursul perioadei de angajament. Angajamentele de creditare ce se află în aria de aplicabilitate a IAS 39 sunt înregistrate în contabilitate drept instrumente derivate și evaluate la valoarea justă.

(iii) Onorarii de gestionare a investițiilor

Onorariile percepute pentru gestionarea investițiilor sunt recunoscute venit pe măsura prestării serviciilor.

Costurile suplimentare direct atribuibile garantării unui contract de gestionare a investițiilor sunt recunoscute drept activ dacă pot fi identificate separat și evaluate credibil și dacă este probabil că ele vor fi recuperate. Ca și în IAS 39, un cost suplimentar este un cost care nu s-ar fi produs dacă entitatea nu ar fi garantat contractul de gestionare a investițiilor. Activul reprezintă dreptul contractual al entității de a beneficia de pe urma oferirii serviciilor de gestionare a investițiilor și este amortizat pe măsură ce entitatea recunoaște venitul aferent. Dacă entitatea are un portofoliu de contracte de gestionare a investițiilor, ea poate să evalueze recuperabilitatea acestora pe baza portofoliului.

Unele contracte de servicii financiare implica atât emiterea unuia sau mai multor instrumente financiare, cât și furnizarea de servicii de gestionare a investițiilor. Un exemplu poate fi un contract de economisire lunară pe termen lung corelat cu gestionarea unui portofoliu de acțiuni. Furnizorul contractului face distincție între costurile de tranzacție ce țin de emiterea instrumentului financiar și costurile de asigurare a dreptului de a oferi servicii de gestionare a investițiilor.

(c) Onorarii câștigate la îndeplinirea unei prestații semnificative

Onorariile sunt recunoscute ca venit la îndeplinirea unei prestații semnificative, ca în exemplele de mai jos:

(i) *Comision de alocare a acțiunilor unui client*

Comisionul se recunoaște ca venit, după alocarea acțiunilor.

(ii) *Onorarii de plasament pentru aranjarea unui împrumut între un debitor și un investitor*

Onorariul se recunoaște ca venit, după ce a fost aranjat împrumutul.

2.14.3 Venituri din dividende

Veniturile din dividende sunt recunoscute atunci când este stabilit dreptul Băncii de a le încasa (i.e. la aprobarea lor de către acționari/ asociați).

2.15 Active și datorii contingente

O datorie contingentă este:

- a) o obligație posibilă care decurge din evenimente trecute și a cărei existență va fi confirmată numai de producerea sau nu a unuia sau mai multor evenimente viitoare incerte și care nu se află complet sub controlul Băncii;
- b) o obligație prezentă care decurge din evenimente trecute dar care nu este recunoscută pentru că:
 - i. nu este probabil că pentru decontarea obligației va fi necesară o ieșire de resurse ce încorporează beneficii economice;
 - ii. valoarea obligației nu poate fi evaluată suficient de credibil.

Un activ contingent este un activ posibil care decurge din evenimente trecute și a cărei existență va fi confirmată numai de producerea sau nu a unuia sau mai multor evenimente viitoare incerte și care nu se află complet sub controlul Băncii;

Datoriile și activele contingente nu sunt recunoscute în situațiile financiare. Datoriile contingente sunt prezentate în notele la situațiile financiare, mai puțin atunci când posibilitatea de a exista o ieșire de resurse ce încorporează beneficii economice este îndepărtată. Activele contingente sunt prezentate în notele la situațiile financiare dacă este probabilă intrarea de beneficii economice.

Tabelul de mai jos sintetizează regulile de recunoaștere și prezentare a activelor și datoriilor contingente:

Activ	Cert	Recunoaștere
Activ contingent	Probabil	Prezentare
	Posibil	Nu se prezintă
	Îndepărtat	Nu se prezintă
Datorii	Cert	Recunoaștere
	Probabil	Recunoaștere
Datorii contingentă	Probabil, dar nu credibil	Prezentare
	Posibil	Prezentare
	Îndepărtat	Nu se prezintă
Praguri utilizate de Bancă: <ul style="list-style-type: none"> • Sigur: >90% • Probabil: > 50% • Posibil: < 50% • Îndepărtat: < 10% 		

2.16 Părți afiliate

Situațiile financiare ale Băncii conțin toate informațiile referitoare la:

- poziția financiară și profitul sau pierderea, care sunt influențate de existența părților afiliate;
- tranzacțiile și soldurile cu părți afiliate.

Relațiile cu părțile afiliate reprezintă o caracteristică normală a activității desfășurate de Bancă.

Părțile sunt considerate afiliate dacă una dintre ele are capacitatea de a o controla sau de a o influența semnificativ pe cealaltă în luarea deciziilor financiare și de exploatare sau dacă dețin controlul comun asupra Băncii.

O tranzacție cu părțile afiliate reprezintă un transfer de resurse, servicii sau obligații între părți afiliate, indiferent dacă se percepe sau nu un preț.

În procesul de identificare și analiză a relațiilor/ tranzacțiilor cu părțile afiliate, conducerea Băncii trebuie să includă și:

- membrii apropiați ai familiei persoanei / persoanelor în relație cu Banca - membrii ai familiei care pot influența sau pot să fie influențați de respectiva persoană/ persoane în relația lor cu Banca;
- compensațiile acordate angajaților Băncii, care reprezintă toate formele de contraprestație plătite, de plată sau oferite de către bancă sau în numele băncii în schimbul serviciilor aduse acesteia. Acestea pot fi:
 - beneficii ale angajaților care intră sub incidența IAS 19 - Beneficiile angajaților:
 - ✓ beneficii pe termen scurt (de exemplu: remunerațiile săptămânale, salariile și contribuțiile sociale, concediul anual plătit și concediul medical plătit, participarea la profit și prime plătite pe parcursul perioadei analizate și beneficiile nemonetare - asistență medicală, cazare, autoturisme, precum și bunuri sau servicii gratuite sau subvenționate pentru angajații actuali;
 - ✓ beneficii post-angajare (de exemplu: pensii, alte beneficii aferente pensionării, asigurări de viață post-angajare și asistență medicală post-angajare);

- ✓ alte beneficii pe termen lung ale angajaților (de exemplu: zile de concediu pentru vechime sau concedii sabatice, jubilee sau alte beneficii care decurg din vechime, indemnizații pentru incapacitatea de muncă de lungă durată care nu sunt plătite pe parcursul perioadei analizate, participări la profit, prime și compensări amânate;
- ✓ beneficii pentru terminarea contractului de muncă; și
 - Beneficii ale angajaților la care se aplică IFRS 2 - Plata pe bază de acțiuni;
- personalul-cheie de conducere al Băncii - acele persoane care au autoritatea și responsabilitatea de a planifica, conduce și controla activitățile Băncii, în mod direct sau indirect, incluzând orice director (executiv sau nu) al acesteia.

În ceea ce privește prezentarea informațiilor referitoare la părțile afiliate în notele la situațiile financiare ale Băncii:

- legăturile între părțile afiliate bazate pe control sunt prezentate indiferent dacă au existat sau nu tranzacții între părți;
- Banca trebuie să prezinte numele societății-mamă și, în cazul în care diferă, partea care o controlează în ultimă instanță;
- dacă nici societatea-mamă, nici partea care controlează în ultima instanță nu întocmește situații financiare disponibile publicului, va fi prezentat numele următoarei societăți-mamă superioare ca importanță.

De asemenea, Banca trebuie să prezinte în notele la situațiile financiare, cel puțin următoarele informații referitoare la natura și tipurile de tranzacții cu părțile afiliate, separat pentru fiecare categorie de părți afiliate:

- natura relației între părți și informații privind tranzacțiile și soldurile;
- volumul tranzacțiilor;
- valoarea soldurilor, termenii/ condițiile acestora, inclusiv dacă sunt garantate;
- provizioane și cheltuieli privind creanțele incerte sau îndoielnice.